

6 Idrettsskole klar på rekordtid

18 Vil dubblere omsætningen

24 Akrobatikk under jorda

30 Stø kurs for tryggere E6

AFPOSTEN

Nummer 2 / 2018 / 31. årgang

TEMA:
CONSTRUCTION CITY

Fremtidens arbeidsplass

AF Gruppen og OBOS tenker stort sammen. Nå vil de etablere landets første klynge for eiendom, bygg og anlegg på Ulven i Oslo.

LES MER PÅ SIDE 10

En ny fase for AF

Morten Grongstad, konsernsjef AF Gruppen

Med **Construction City** tar OBOS og AF Gruppen initiativ til å skape en kunnskapspark og lærings-senter på Ulven. Her skal de fremste aktørene i bransjen samles til Norges første klynge for bygg-, anleggs- og eiendomssektoren.

I **Construction City** skal vi trekke på hverandres ressurser for å skape smartere måter å jobbe på. Evne til å fornye arbeidsmetoder og å lykkes med digitalisering er avgjørende faktorer for å sikre gode resultater og vekst. Construction City vil gi oss tilgang på ny teknologi, og endrede forretningsmodeller skal realiseres. Vi skal skape et miljø som er attraktivt både for oppstartsvirksomheter og for de etablerte aktørene i bransjen.

På **Ulven** vil vi være midt i Hovin-byen, som formes på ny i løpet av de neste årene. Construction City betyr ikke bare nytt hovedkontor, men en mulighet til å sette premissene for den moderne arbeidshverdagen fremtidens arbeidstagerer krever. Jeg er overbevist om at det vil gjøre oss mer attraktiv som arbeidsgiver.

Det er fortsatt lenge til Construction City står klart en gang mellom 2023 og 2025. I løpet av de neste årene skal konseptet utvikles og rammene settes. I denne prosessen vil jeg gjerne høre hva du synes er viktig i fremtidens AF.

“ Vi skal skape smartere måter å jobbe på. ”

10 TEMA: Construction City
Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø vil ta byggebransjen et kvantesprang videre gjennom nyvinningen Construction City.

30 PROSJEKTET:
AF Anlegg bygger tryggere E6 i Trøndelag – og har sikret god kvinneandel i prosjektet.

Dette får du i denne utgaven

- 04 AF NÅ!**
- 06 AF-TRYKKET**
Røft, tøft og kult på Hasle
- 10 TEMA**
Fremtidens arbeidsplass
- 16 AKTUELT**
Varslingsutvalg, svensk satsing og ledsagere på Gålå
- 21 HMS-SPALTEN**
Hansen er ikke kastet
- 22 MIN ARBEIDSDAG**
Møt konsernsjefen
- 24 FOTOREPORTASJEN**
Under Oslo
- 28 AF-KULTUREN**
Nytt merkevarekonsept
- 30 PROSJEKTET**
Sikrere E6 med AF på laget
- 34 NYE PROSJEKTER**
- 36 AFS SUPERTEAM**

AFPOSTEN

Nummer 2 / 2018 / 31. årgang

Ansvarlig redaktør: Wibecke Brusdal
Redaktør: Kjersti Johannessen
I redaksjonen: Petter Moe, Linda Strand Jacobsen, Sissel Fantoft og Ruth Astrid L. Sæter

Design og produksjon:
Redink / www.redink.no
Forsidefoto: Thomas Haugersveen
På forsiden: Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø
Opplag: 6500 **Trykk:** RK Grafisk

Kom gjerne med innspill til: kommunikasjon@afgruppen.no

BILDET

Tett på AF-hverdagen

En utsikt som kan ta pusten fra deg. Vernerunden på byggeplassen. Stemningen på morgenmøtet. Stort og smått dokumenteres fra AF-ansattes hverdag på AF Gruppens Snapchat-konto, som ble lansert i februar.

– Det er både spennende og morsomt å vise hvordan det er å være ingeniør i AF gjennom Snapchat, sier Robin Ramstad fra AF Byggfornyelse. Han er driftsleder for nye Deichmanske, og deltager i AFs ambassadørprogram.

– Snapchat er en uformell måte å dokumentere hverdagen på, og det kuleste er at vi får vist hele bredden i det AF Gruppen driver med, sier Ramstad.

Vil du også følge AF på Snapchat? Scan denne koden, legg til AF Gruppen som «venn» og du er i gang:

af_gruppen

Foto: Thomas Haugersveen

Nå!

Feilfri leveranse

I august fikk innflyttingsklare beboere i Thurmannskogen bygg G nøkkelen i hånden. AF Bygg Oslo og AF Eiendom kunne også smile, for samtlige 20 leiligheter ble overlevert uten feil. Thurmannskogen ligger sentralt på Lørenskog og består av til sammen 334 leiligheter fordelt på 10 boligblokker. Fornøyd huseier Kevin A. Nyaas (t.v.) får nøkkel fra Anders Fundingsrud i AF Bygg Oslo.

KJAPPE NYHETER FRA AF GRUPPEN

Fra venstre: Utbyggingsjef Harald J. Solvik i Nye Veier, samferdselsminister Jon Georg Dale og prosjektleder Hans Olav Omnes fra AF Gruppen.

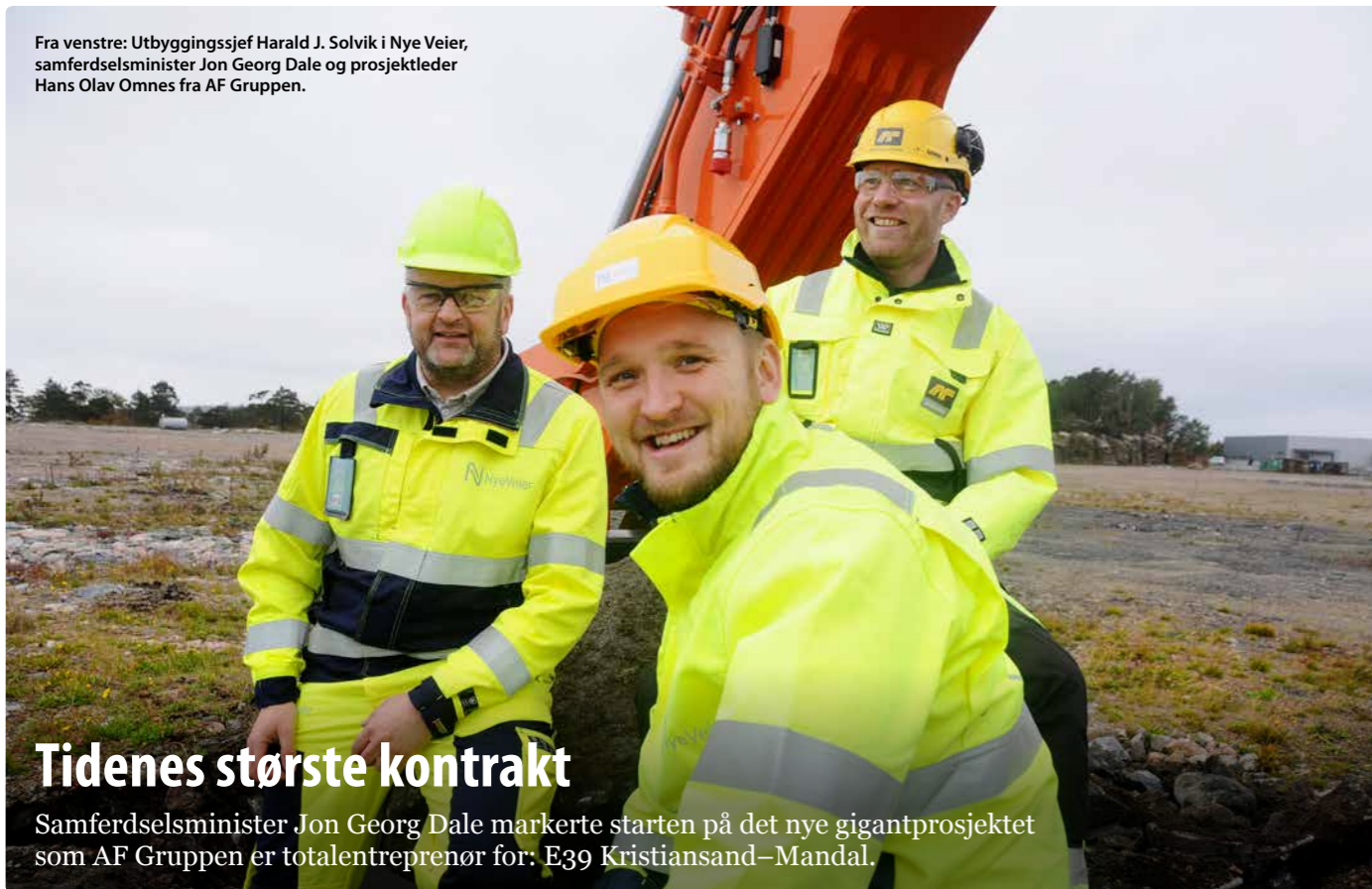

Foto: Nye Veier AS

Tidens største kontrakt

Samferdselsminister Jon Georg Dale markerte starten på det nye gigantprosjektet som AF Gruppen er totalentreprenør for: E39 Kristiansand–Mandal.

Etter flere måneders konkretiseringsarbeid ble det endelig klart 5. oktober: Nye Veier har valgt AF Gruppen som totalentreprenør for utbyggingen av E39 mellom Kristiansand og Mandal. Med en kontrakts-sum på 4,7 milliarder kroner er dette tidens største kontrakt for AF Gruppen.

Veistrekningen, som blir en 19 kilometer lang firefelts motorvei med fartsgrense på 110 km/t, går gjennom kommunene Kristiansand, Songdalen, Søgne og Mandal. De to største enkeltprosjektene er den 4000 meter

lange Søgnetunnelen, og en 520 meter lang bru over Trysfjorden i Søgne. Planlagt byggestart er november 2018 og veien skal være ferdig i oktober 2022.

En av dem som allerede er i gang er Inge Handagard, fagsjef VDC i AF Anlegg. Han skal ha overordnet ansvar for flere av de digitale løsningene i prosjektet. Og dem er det mange av, for E39 er ikke som alle andre veiprojekt.

Nye Veier stiller meget høye krav i prosjektet, blant annet til bruk av BIM-modellen. Det skal være én løsning som håndterer prosjektinformasjon, prosjekterte

underlag og digitale modeller i prosjektet, sier Handagard.

BIM-modellen inkluderer også krav til innsynsløsning, som skal gi oversikt over det meste innen prosjektgjennomføringen. Alt fra fremdrift, HMS og kvalitetssikring

“ Nye Veier stiller meget høye krav i prosjektet.

INGE HANDAGARD, FAGSJEF VDC, AF ANLEGG

– til økonomi, ytre miljø skal innlemmes og synliggjøres.

Nye Veier stiller også store krav til prosess, bruk av VDC og Lean, 3D-modellering og informasjon i tilknytning til objekter i 3D-modellene, sier Handagard.

Den største utfordringen er at ingen hyllevareløsninger er tilstrekkelige for å møte kravene og prosjektets behov. Derfor må det utvikles egen programvare i regi av AF Gruppen.

– Det er viktig at systemene som utvikles blir effektive og brukervennlige hjelpemidler, påpeker fagsjefen. ■ ■

AF = 4200 ansatte

AF vokser stadig, og bare i år har 400 nye AF-ere kommet til. Rekrutteringsansvarlig Sif Løvdal gleder seg over veksten, til tross for hektiske dager. – Vi trenger fortsatt ingeniører, økonomer og fagarbeidere – både nyutdannede og erfarne. Det vi ser etter, er nysgjerrige og likandes folk. Det er fint med konkurranseinstinkt, men det må være folk som fungerer godt i team og er tilpasningsdyktige, sier Løvdal.

Forsker på kvinneandelen

AF har blitt med i et forskningsprosjekt i regi av #HunSpanderer og forskningscenteret CORE. Sammen med ni andre bedrifter, skal AF måle indikatorer som kjønnsbalanse, andel kvinnelige toppledere, lønnsforskjeller, karrieremuligheter og turnover. Målet er å kartlegge hvilke tiltak som har størst effekt når en bedrift skal øke kvinneandelen. Kanskje vil bevisstgjøring være med på listen? Til tross for bransjens lave kvinneandel, er 27 prosent av funksjonærene AF har ansatt i år kvinner.

Med snute for dynamitt

Blant årets nyansatte finnes to med fire bein. De to belgiske fårehundene Mira og Sylvester (bildet) er spesialister på å finne sprengstoff. AF Decom har hyret inn hundene for å identifisere sprengstoff i grunnen. Med sine spesialtrente snuter sporer de opp dynamitt og sikrer at prosjektområder er trygge før det sprenges, graves eller bygges.

Bare det siste året har anleggsbransjen opplevd både ulykker og nestenulykker knyttet til sprengstoff. Selv om vi får overlevert områder som skal være trygge, opplever vi at søkshundene gjør flere funn. Det er ingen tvil om at dette er en reell risiko, sier prosjektleder Jarle Bøckman. AF Decom har siden 2012 samarbeidet med Forsvarets hundeskole, og Bøckman er glad for at de nå har to egne hunder på plass. Han er sikker på at Mira og Sylvester er en god investering for AF Decom. ■ ■

Jakter gull hos nykommere

AF Gruppen og OBOS står bak Construct Venture, som skal investere i oppstartsvirksomheter. AF og OBOS vil la selskapene teste teknologi og konsepter i prosjekter, og dele sin bransjekunnskap med nykommere. Målet er å ha en portefølje av selskaper i vekst som vil bidra til å drive næringen fremover.

Direktør Jan Fossgård gleder seg til å finne frem til flere oppstartsvirksomheter, med AF og OBOS som lytteposter: – Jeg er sikker på at ansatte i AF og OBOS jevnlig er i dialog med spennende oppstartsselskaper. Min dør er alltid åpen for å høre om disse. ■ ■

Foto: Skiskytterlandslaget

Skiskytter Marte Olsbu Røiseland knuste konkurrentene i årets NM-sprint på rulleskøyter i september. Nå er hun og lagkameratene klare for vinter og snø. Sesongstart er på Sjusjøen 23.–25. november. Som stolt sponsor håper vi at flest mulig AF-ere stiller opp.

Frittstående energisentral #2

Etter en vellykket prøvedrift, er nå Lindhøy energisentral overtatt av Tjøme kommune.

Dette er den andre energisentralen i frittstående bygg som AF Energi & Miljøteknikk leverer. I likhet med energisentralen på Moholt i Trondheim, er sentralen prefabrikkert på fabrikk og levert som ferdige moduler. Dette gir bedre kvalitet, er miljøvennlig og lønnsomt for både kunden og AF.

Frittstående energisentraler kan forsyne flere bygg og er ikke avhengig av å tilpasses en

trang kjeller i ett enkelt bygg. Interessen for denne type energisentraler er økende.

AF tilbyr i tillegg å være medeier i sentralen gjennom selskapet Enaktiva. Dette selskapet er en ny satsing som skal gi utbyggerne sikkerhet for at AF Energi & Miljøteknikk leverer optimale løsninger i et langsiktig eierperspektiv.

– Medeierskap i energisentraler gir større trygghet for energiløsningen hos utbygger og sam-eier, sier Ola Lindh, adm.dir. i AF Energi & Miljøteknikk. ■ ■

» AF NYBYGG

Røft, tøft og kult

På den splitter nye ungdomsskolen Wang Ung får morgendagens idrettsstjerner de beste muligheter til å utvikle sine talenter.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO THOMAS HAUGERSVEEN

» FLYTTET INN

“ Det er deilig at vi har våre egne uteområder.

MILLE LANGAAS, ELEV VED WANG UNG

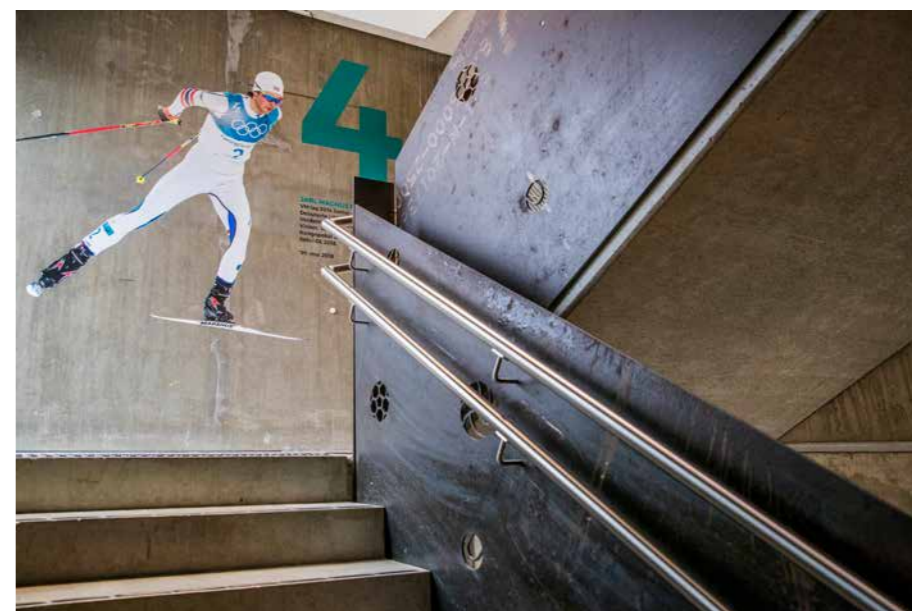

» Fasaden er kledd med vedlikeholdsfri termofuru, som gradvis vil få en gråere patina.

« Elevene Hanna Gåsvær og Mille Langaas, idrettsansvarlig Martin Waaler Kaas og Joakim Opsahl (også elev) er strålende fornøyd med sin nye skole og sprinter gjerne om kapp på de flotte utearealene, til ære for fotografen.

» Ingen tvil om at Wang Ung er en idrettsskole – sportsutstyr finnes overalt, klart til bruk.

» I trappeløpet prydes veggene av tidligere Wang Ung-elever som har imponert med sine toppidrettskarrierer – som forbilder og inspirasjon for dagens elever.

“ Det gir en eierskapsfølelse at vi endelig har fått vårt eget bygg som er tilpasset våre behov.

MARTIN WAALER KAAS,
IDRETTSANSVARLIG WANG UNG

« Prosjektleder Roger Mariåsen (til høyre) i AF Nybygg er stolt over å ferdigstille enhetens aller første prosjekt. Idrettsansvarlig Martin Waaler Kaas og lærer Astrid Mangen Ingebrigtsen stortrives på sin nye arbeidsplass.

» Ingenting å si på innsatsen – verken fra kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner eller konkurrerende elever – da førstnevnte innviet Wang Ung 20. august.

Wang Ung er en idrettsungdomsskole der trening og skole går hånd i hånd. De har skoletilbud en rekke steder i Norge, og Oslo-avdelingen holdt tidligere til i Mølleparken på Grünerløkka. I februar 2017 signerte AF Nybygg en kontrakt om å oppføre et splitter nytt skolebygg med byggherre HasleLinje. Den nye skolen ligger i et område der AF Gruppen bygger mye – både boliger og næringsbygg.

– Wang Ung er AF Nybyggs aller første prosjekt. Vi ble etablert som en egen forretningsenhet 1. januar 2017, fordi AF Gruppen ønsker å ta større markedsandeler av nybyggsmarkedet i Stor-Oslo for både offentlige og private kunder. Vi skal ikke konkurrere med andre AF-enheter, men bygge vår egen nisje, forklarer prosjektleder Roger Mariåsen.

Første arbeidsdag på anleggstomta skulle etter planen vært 2. mai 2017, men ble utsatt til 29. mai fordi godkjenningen av rammesøknaden ble forsinket.

– Vi har jobbet hardt og intensivt med dette prosjektet – skolen måtte stå klar til skolestart i august 2018, så det var full gass fra start til slutt, sier Mariåsen.

Kontrakten omfattet både selve skolebygget og områdene utomhus.

– Det lå en stram fremdriftsplan til grunn for prosjektet, så alle endringer bød på ekstra utfordringer fordi de gjorde det vanskeligere å planlegge. Som da det kom endringer på nytt ventilasjonsinntak og innen vann, avløp og fjernvarme, forteller prosjektlederen.

TETT OG EFFEKTIVT TEAM. Det har kun vært tre faste funksjonærer fra AF Nybygg i prosjektet. I tillegg til prosjektleder Roger Mariåsen var Siv Tallang prosjekteringsleder og BREEAM-ansvarlig, mens Tore Brekken Riise har vært anleggsleder.

– Vi hadde som målsetting å gjennomføre prosjektet raskt og effektivt, med ypperlig kvalitet og uten alvorlige hendelser. Det er jeg stolt over at vi har klart, til tross for de utfordringene vi har støtt på underveis.

FAKTA

WANG UNG

Byggherre:

HasleLinje AS, som eies 50 prosent av Höegh Eiendom og 50 prosent av AF Gruppen Norge.

Entrepriseform:

Totalentreprise. Kontrakten omfatter bygging av komplett idrettsungdomsskole med tilhørende områder utomhus.

Areal:

Ca. 3000 BTA med plass til 372 elever

Oppstart:

Juni 2017

Ferdigstillelse:

Juni 2018

Kontraktssum:

65 millioner kroner eks. mva.

Miljøsertifisering:

BREEAM Very Good

Vi har vært et tett og effektivt team som har sett mer til hverandre enn til våre samboere det siste året. Sommerferien delte vi mellom oss slik at minst én av oss alltid var tilgjengelig, sier Mariåsen og legger til: – Fordelen med å være en del av AF Gruppen er at det finnes mye kompetanse internt i konsernet, og det har vi hatt god nytte av.

Wang Ung har 25 års leiekontrakt med HasleLinje, og bestillingen fra dem var «Røft, tøft og kult».

– LOF Arkitekter har gjort en god jobb med designet, både bygget og uteområdene er blitt veldig flotte. Bygget er kledd med termofuru fra Moelven, som vi har hatt et godt samarbeid med. Også tremmegulvene på takterrassene og materialene som er brukt utomhus er termofuru. Det er et vedlikeholdsfritt og flott materiale. Den nederste delen av skolebygget er kledd med brannimpregnert treverk for å gjøre fasaden mer motstandsdyktig med tanke på en eventuell brann, forteller han.

SKRYT FRA NABOENE. Skolebygget er på om lag 3000 kvadratmeter. Det inneholder tekniske rom, garderobes og undervisningsrom i naturfag i kjelleretasjen og klasserom i første til tredje etasje. I fjerde er det lærerkontorer og rom for administrasjonen.

– På toppen ligger flotte takterrasser som elevene kan bruke i friminuttene. Vi har fått veldig mye skryt fra naboene, som synes at bygget er blitt kjempesent, sier Mariåsen.

Idrettsansvarlig Martin Waaler Kaas og lærer Astrid Mangen Ingebrigtsen er også svært fornøyd med sin nye arbeidsplass.

– Det er en ekstremt stor interesse blant ungdomsskoleelever å søke seg til Wang Ung, elevene kommer fra hele Oslo og Akershus. Derfor er vi veldig ydmyke og ønsker å tilby noe unikt for de som er glad i idrett. Vi skal ikke drive rovdrift på talentene, men ha et sunt og morsomt idrettstilbud og et godt skolemiljø for elever som deler de samme interessene. Vi lærer dem

“ Vi har vært et tett og effektivt team som har sett mer til hverandre enn til våre samboere det siste året.

ROGER MARIÅSEN, PROSJEKTLEDER AF NYBYGG

Takterrassene blir flittig brukt, både i friminuttene og til aktiviteter. Utsikten over Oslo herfra er upåklagelig.

Det kreves god skoplass i garderoben på en idrettsskole.

å trene smart og allsidig slik at de kan få en god start på toppidrettskarrieren, sier Kaas.

– Det gir en eierskapsfølelse at vi endelig har fått vårt eget bygg som er tilpasset våre behov. Skolen er blitt veldig fin, legger han til.

Astrid Mangen Ingebrigtsen er selv på landslaget i friidrett, og gift med friidretts-stjernen Filip Ingebrigtsen. Hun er nyutdannet lærer og underviser i norsk, KRLE og mat og helse.

– Jeg valgte å jobbe på Wang Ung fordi jeg her får se elevene både på idrettsbanen og i klasserommet. Elevene får god basistrening i sine idretter og samtidig bra skolegang. Det er fint å kunne bryte opp skolehverdagen med trening, og kjempegøy at vi holder til i et splitter nytt skolebygg. Både lærere og elever stortrives her, sier hun.

ÅPNET MED KAPPLØP. 310 elever hadde sin første skoledag på Wang Ung 21. august, da kunnskapsminister Jan Tore Sanner åpnet skolen. I stedet for den sedvanlige snorklippingen, ble åpningen markert med et kappløp mellom ministre og elever. Fra neste år tilbyr Wang Ung Oslo totalt 372 elever plass i fire klasser på hvert av de tre ungdomstrinnene (8., 9. og 10.). Mille Langaas (14) fra Nordstrand, Hanna Gåsvær (15) fra Snarøya og Joakim Opsahl (15) fra Østensjø er aktive i henholdsvis tennis, håndball og ishockey. De går i tiende klasse og synes forskjellen fra de gamle lokalene er stor.

– Det er mye finere her, ikke minst er det deilig at vi har våre egne uteområder. Klasserommene har store vinduer som slipper inn mye lys, sier Langaas.

– Det er absolutt verdt reiseveien. Det gjør at vi lærer å klare oss selv og å være disiplinerte. Vi må passe på å legge oss tidlig slik at vi får nok søvn, det er viktig når man trener to–tre ganger om dagen, sier Gåsvær.

– Jeg begynte på Wang Ung fordi her kan jeg få råd om hvordan jeg best kan trene ishockey, noe jeg ikke ville fått på andre skoler. Det er deilig å gå på en skole som er helt ny, fastslår Joakim Opsahl. ■■

Involvert

UNDERENTREPRENØREN

Jon Arve Rognerud, daglig leder JR Anlegg:

“ Vi hadde ansvar for grunnarbeidet og utomhusarbeidet på Wang Ung. Håndteringen av forurensede masser i den ene byggegruppen var spesielt utfordrende, med tilrettelegging av trafikk parallelt med avretting og masseutskifting.

ARKITEKTEN

Eric A. Svenkerud, partner/arkitekt LOF Arkitekter:

“ Vi har hatt hovedansvar for omreguleringen av hele den 100 mål store tomta på Hasle der Vinmonopolets gamle anlegg lå. I gamle dager lå det et lite portnerbygg her, og det er reflektert i dagens løsning med to større, L-formede bygg. Wang Ung-bygget er det ene. Når det andre kommer opp, vil vi ha et flott torg der – og elevene på Wang Ung får enda større utearealer.

PROSJEKTERINGSLEDEREN

Siv Tallang, prosjekteringsleder og BREEAM-ansvarlig AF Nybygg:

“ Dette har vært et lærerikt prosjekt som jeg er stolt av å ha vært en del av. Som BREEAM-prosjekt har vi jobbet for å ivareta den lokale økologien, blant annet med insekthotell, flaggermushotell og elevsnekrede fuglekasser. Wang Ung er blitt det smykket det skal være på HasleLinje.

Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø er to ivrige pådrivere i utviklingen av Ulven-prosjektet.

TEMA: CONSTRUCTION CITY

Bygger fremtidens arbeidsplass

AF Gruppen og OBOS har store planer for Ulven i Oslo. Der vil de etablere en helt ny og innovativ klynge for eiendom, bygg og anlegg.

TEKST KJERSTI JOHANNESSEN FOTO THOMAS HAUGERSVEEN

I dag er det slitne bygg som preger Ulven-området, der det ligger litt i skyggen fra det forfalne Økern-bygget. OBOS kjøpte den 85 000 kvadratmeter store tomta av Storebrand Livsforsikring og Fabritius Gruppen i 2015.

Her skal nye bygg reises. De skal huse Construction City, Norges første klynge for eiendom, bygg og anlegg. Planene er mange, og målet er klart: prosjektet på Ulven skal bli landets mest moderne innovasjonsanlegg.

VIL SAMLE BRANSJEN. Når AF Posten møter Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø på Ulven-tomt, er det lett å se entusiasmen når de to peker i alle himmelretninger mens de forteller ivrig om planene. I dag er det imidlertid ikke mye spennende å se på tomta. Her er Oslo kommunes inntauingsanlegg, godt kjent for mange bilister i hovedstaden. Ved siden av ligger noen triste industribygg. Området skal forandres helt før AF Gruppen, OBOS, Betonmast og mange andre små og store aktører innen bygg og anlegg flytter hit i perioden mellom 2023 og 2025.

Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø er nøkkelpersoner i utviklingen av Construction City. Økland startet i jobben som daglig leder 1. september. Røsjø, som er konserndirektør for Eiendom og Energi i AF, sitter i styret i Construction City. De er begge sikre på at klyngesamarbeid er fremtiden og at Ulven-utbyggingen vil legge føringer for hele bransjen.

Prosjektet består av to deler: Selve bygningsmassen, Construction City Eiendom (CCE), som skal eies av OBOS, AF Gruppen og Betonmast. Her skal selskapene bygge sine nye hovedkontor. Resten av arealet skal leies ut til andre klyngedeltagere. Her kommer del av prosjektet inn: Klyngekonseptet, Construction City Cluster (CCC). Som daglig leder blir

Benedicte Øklands jobb å utvikle konseptet sammen med medlemmene.

Det er allerede mange interessenter, og i løpet av høsten skal de første prosjektskissene signeres. Multi-consult, DNB, GK Gruppen AS, Norsk Gjenvinning og StartupLab er blant aktørene som har signalisert at de vil være med.

FELLES HMS-KURS OG 3D-PRINTER? Til inspirasjon skal Økland besøke eksisterende klynger, både i Norge og i andre land, for å se hva som fungerer og hva som kan gå galt. Hun skal også sørge for at prosjektet tiltrekker seg interessante partnere, både som leietakere og som klyngemedlemmer.

Økland, som har bakgrunn fra OBOS og sist Telenor, er sikker på at Ulven-prosjektet kommer til å bli en suksess.

– Det er gjort mange studier av klynger både i Norge og utlandet. De viser helt klart at selskaper har mye å tjene på å jobbe sammen. Her oppe skal byggebransjen sammen finne ut hvordan vi kan jobbe smartere, grønnere og mer digitalt.

– Men hvordan skal dette konkret fungere?

– Planene skal konkretiseres gjennom en rekke workshoper over de neste årene, slik at vi er best mulig forberedt til eiendommen står klar og klynge-medlemmene faktisk flytter inn. Det er jo da klyngen virkelig skal blomstre. Vi ser for oss en rekke muligheter. Det skal ikke bare være felles kantine, treningsrom og kursfasiliteter, vi ønsker oss mer. Hvorfor skal hvert enkelt selskap gjennomføre HMS-kurs hver for seg? Kunne vi hatt en felles innovasjonshub? Kanskje medlemmene vil spleise på en stor 3D-printer, som selskapene verken har råd til eller behov for hver for seg, sier hun.

Økland skal følge byggeprosessen tett, og forsikrer at det ikke blir et tradisjonelt kontorbygg.

– Vi har en unik mulighet her på Ulven, og vi vil legge vekt på fleksible løsninger som tilpasses fremtidens arbeidsmetoder. Vi håper også å få inn elementer som gjør at bygget ikke er tomt og dødt når arbeidsdagen er over.

INVITERER INN AKADEMIA. Hotell og restaurant kan bli en realitet. Med nye grøntområder, torg og møteplasser, Manglerudtunnel og et mulig nytt T-banestopp skal Ulven bli et attraktivt sted å jobbe.

Nabotomtene rustes også opp. OBOS har allerede solgt boliger som vil ligge inntil Construction City. Dagens store trafo-stasjon skal flyttes under bakken. Det er planer om å rive Økern-bygget. Høyblokka, som i dag ruver som en forlatt kjempe, skal erstattes av kjøpesenter, kino og badeland.

Økland ønsker å få inn en solid kunnskapsinstitusjon med eierskap til bransjen og klyngen.

– Kuben videregående skole og Fagskolen Oslo Akershus er allerede her. Vi trenger også aktører innen høyere utdanning. Vi håper å få til en avtale med Oslo Met, Handelshøyskolen BI og/eller NTNU slik at de kan delta med fast virksomhet her. Vi er også i dialog med spennende aktører som Startuplab og SINTEFs Oslo-kontor. Ved å bli en del av Construction City vil deres medlemmer og studenter kunne få

✧ Benedicte Økland mener Construction City er en unik sjanse for byggenæringen.

✧ Jeg er sikker på at AF-ansatte vil trives på Ulven. Det vil også gjøre oss mer attraktive for nye arbeidstagere, mener Andreas Jul Røsjø.

“ Vi har en unik mulighet her på Ulven, og vi vil legge vekt på fleksible løsninger som tilpasses fremtidens arbeidsmetoder.

BENEDICTE ØKLAND, DAGLIG LEDER CONSTRUCTION CITY

unik bransjekunnskap helt fra start. For de øvrige klyngemedlemmene vil dette også kunne sikre god rekruttering.

– Hva kan gå galt med Construction City?

– Det må jo være hvis partene ikke klarer å samarbeide godt nok. Da må det settes inn tiltak som kan bidra til mer erfaringsutveksling og overføring på tvers. Dette vil vi jobbe kontinuerlig med, og arbeidet vil begynne tidlig, sier Økland.

VISER SAMFUNNSANSVAR. I tillegg til styreverv i klyngekonseptet er konserndirektør Andreas Jul Røsjø leder for Innovasjon & Digital-satsingen i AF. Han er sikker på at klyngemedlemskapet vil ha stor positiv betydning, ikke minst når det gjelder teknologisk utvikling.

– Fra å være en utfordrer i bransjen har AF vokst til å bli en av de virkelig store aktørene innen bygg

“ Gjennom våre satsinger med Construction City og Construct Venture vil vi være med på å heve hele bransjen.

ANDREAS JUL RØSJØ, KONSERNIDIREKTØR I AF GRUPPEN

Vegard Storaunet (i midten), som nylig vendte tilbake til AF etter noen år i OBOS, tror klyngesamarbeidet vil bli bra for ansatte. – Her vil vi sitte tett på andre innen bransjen. Det vil være positivt for oss, både faglig og sosialt, sier Storaunet, som her er flankert av Dagrun Grønvik fra OBOS (t.v.) og Ida Aall Gram i AF.

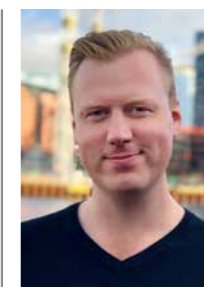
og anlegg. Det betyr også at forventningene om at selskapet skal ta samfunnsansvar stiger. Gjennom våre satsinger med Construction City og Construct Venture vil vi være med på å heve hele bransjen. Ved å invitere inn andre aktører, som ikke er kommet like langt som oss når det gjelder innovasjon og teknologi, vil vi styrke sektoren. Det vil også vi tjene på, mener Røsjø.

At ansatte vil trives på Ulven er Røsjø overbevist om. Området blir sentralt i Hovinbyen, der AF allerede er representert gjennom flere store prosjekter, både på Hasle og Ensjø. Det er også et trafikknutepunkt og dermed en grei plassering for de fleste ansatte, ikke langt fra dagens lokaler.

– Men hva med AF-kulturen, vil den overleve klyngelivet på Ulven?

– Jeg tror Construction City vil gi økt stolthet blant AF Gruppens ansatte. Her har vi en unik mulighet til å være med å skape noe helt nytt, sier Røsjø og minner om at hoveddelen av AF-ansatte jobber andre steder enn på Helsefyrt. Ute i prosjektene er ansatte vant til å forholde seg til aktører fra mange andre selskap hver eneste dag, og er vant med både samarbeid og erfaringsutveksling.

– Gjennom klyngepartnerne vil ansatte i prosjekt kunne få teste ny teknologi raskere enn ellers. Det kan komme nye kontraktsformer og modeller for blant annet risikodeling, noe som vil kunne komme hele selskapet til gode.

BIM-kordinator og en av AFs digitale pådrivere, Rune Huse Karlstad, tror samarbeid innad i bransjen er viktig for å lykkes.

TYDELIGE FORVENTNINGER. Røsjø mener også at Construction City gjør AF Gruppen enda mer attraktiv som arbeidsgiver:

– Både nyutdannede og de mer erfarne arbeidstagerne vil se på dette som spennende, og sannsynligvis ønske å være en del av utviklingen på Ulven. At vi ønsker fleksible arbeidssituasjoner, og er kjent for å slippe unge til, vil friste millenniumsgenerasjonen. Dersom vi kan knytte til oss universitet eller høyskoler, vil det kunne gjøre rekrutteringen enda smidigere.

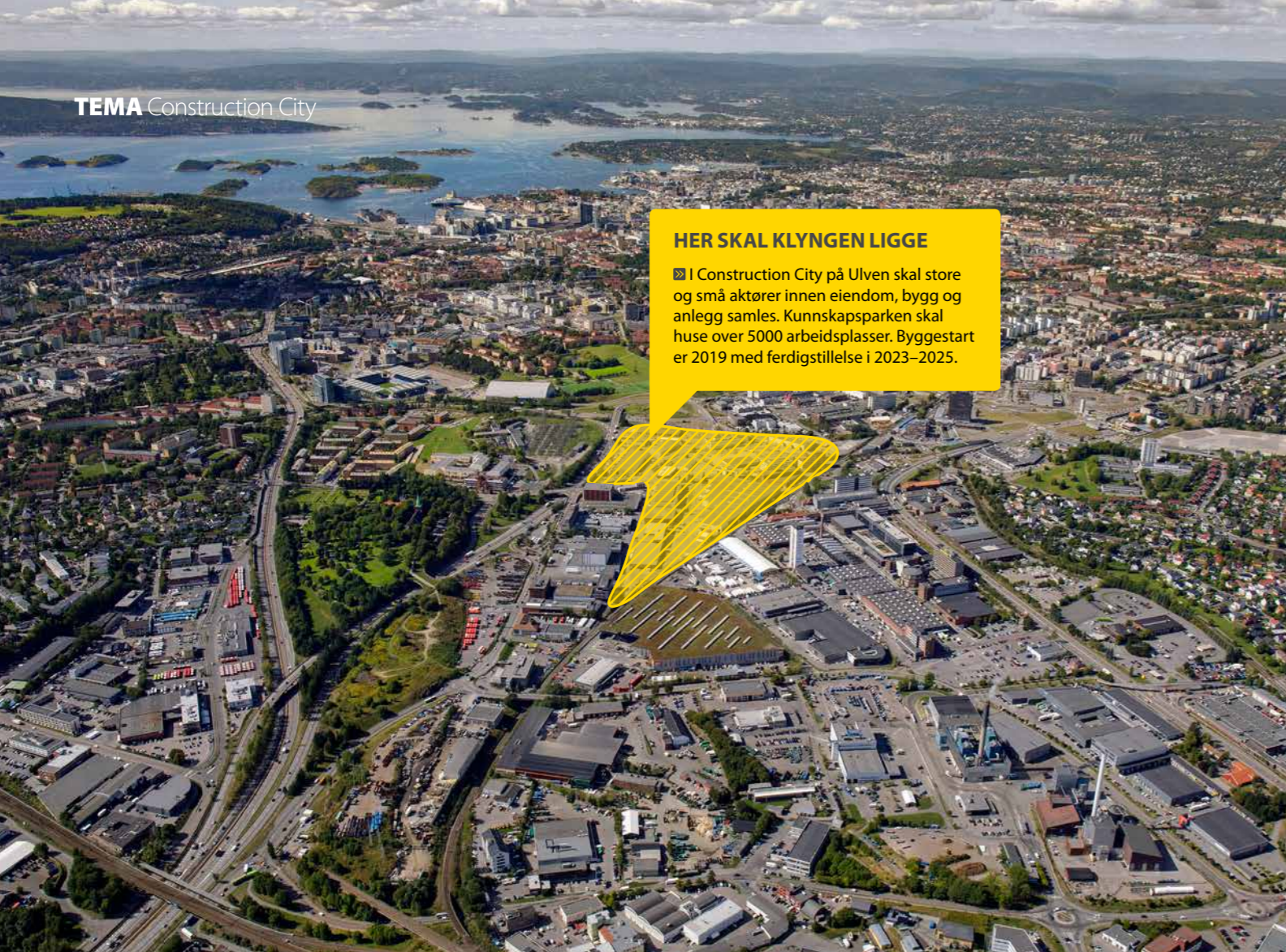
Røsjø ser på OBOS som den perfekte samarbeidspartneren.

– Det er mye spennende driv i OBOS nå, og jeg er glad for at vi kan være med på å forme Ulven sammen med dem. Bransjen vår har tradisjonelt vært litt treig og bakpå. Construction City blir et endringsgrep, som også vil gi synlighet og godt omdømme.

En som er enig i at bransjen har vært bakpå, er BIM-kordinator i AF Gruppen, Rune Huse Karlstad. 27-åringen startet i AF Gruppen i fjor høst og som erfaren gamer er han over gjennomsnittet interessert i digitalisering.

Han sier til AF Posten at for han som ung arbeidstaker er det viktig at selskapet han jobber i er med på å drive bransjen fremover når det gjelder innovasjon og digitale løsninger.

– AF må bli kjent som en spydspiss innen digitalisering, og ha som mål å bli papirløse. Vi må ha en digi-

HER SKAL KLYNGEN LIGGE

📍 I Construction City på Ulven skal store og små aktører innen eiendom, bygg og anlegg samles. Kunnskapsparken skal huse over 5000 arbeidsplasser. Byggestart er 2019 med ferdigstillelse i 2023–2025.

taliseringsavdeling som ligger helt i front og som kan teste og overføre sine erfaringer til resten av selskapet.

Han understreker at som selskap blir ikke AF bedre, eller mer moderne, enn det den jevne arbeider greier å gjennomføre i det daglige ute i et prosjekt.

– Gjennom initiativ som Construction City kan vi som er ute på prosjektene, og vet hva vi trenger der, knytte oss opp mot unge utviklere som ønsker å fornye bransjen. Flyt og samhandling mellom de ulike aktørene er absolutt veien å gå, mener Huse Karlstad.

GIR PLANENE OPPMERKSOMHET. Sammen med andre nøkkelpersoner har Benedicte Økland og Andreas Jul Røsjø de siste ukene luftet prosjektet for flere offentlige instanser, som kommunal- og moderniseringsministeren, Oslos næringsråd og Innovasjon Norge. Sistnevnte sier til AF Posten at de ser svært positivt på prosjektet.

– Innovasjon Norge jobber med klynger og nettverk fordi det gir økt verdiskaping. Vi deltok på et møte i sommer om Construction City og vi synes det er et svært godt initiativ. Klynger har positiv effekt på næringslivet, fordi de tiltrekker seg kompetanse, gir vekst for deltagerne og økt synlighet for næringen, sier Anne Cathrine Morseth, som er spesialrådgiver for klynger og nettverk. Innovasjon Norge bistår med rådgivning, nettverk med andre klynger og i noen tilfelle finansiering.

📍 **Ulven og resten av Hovinbyen får en total ansiktsløftning. Fra å romme slitne bygg, skal området blomstre.**

📍 **Construction City skal gi plass for inkubatorvirksomheter, utdanningsinstitusjoner, rådgivningsfirmaer, arkitektkontorer, eiendomsutviklere og entreprenørvirksomheter.**

Illustrasjon: LINK Arkitektur

“ **Klynger har positiv effekt på næringslivet, fordi de tiltrekker seg kompetanse, gir vekst for deltagerne og økt synlighet for næringen.** ”

ANNE CATHRINE MORSETH, SPESIALRÅDGIVER FOR KLYNGER OG NETTVERK I INNOVASJON NORGE

“ **Jeg har sterk tro på at når man samler kompetanse, løftes både innovasjons- og konkurransekraften i bransjen.** ”

KJETIL LUND, BYRÅD FOR NÆRING OG EIERSKAP

Føreløpig er det ikke aktuelt for initiativtakerne på Ulven å søke om finansiell støtte. Likevel vil de involvere myndighetene, i håp om at sentrale aktører i stat og kommune ser hvor positivt prosjektet kan være for byggenæringen.

INNOVASJONSDISTRIKTET HOVINBYEN. Byråd for næring og eierskap, Kjetil Lund er entusiastisk når AF Posten tar kontakt for å høre hva han tenker om planene på Ulven.

– Bygg og anlegg er en av byens største og viktigste næringer. Jeg har sterk tro på at når man samler kompetanse, løftes både innovasjons- og konkurransekraften i bransjen. Alle vil tjene på det.

Han vektlegger at stadig høyere krav til miljø, effektivitet, kvalitet og et anstendig arbeidsliv utfordrer bransjen til å tenke nytt. Derfor anser han denne klyngen som en viktig del av innovasjonsdistriktet Hovinbyen:

– Her skal det bli lettere å samle kompetansemiljøer slik at de kan dra nytte av hverandre. Kommunen vil nå prioritere områder til dette. I tillegg må alle parter tro på at det ligger en merverdi i å samle og dele kunnskap. I Oslo kommune er vi i ferd med å endre tankesettet. Nå ser vi by-, kunnskaps- og næringsutvikling i tett sammenheng. I sum skal dette bidra til etableringer som her på Ulven, sier Lund.

FØLGER MED FRA SENTRUM. Interesseorganisasjonen Grønn Byggallianse, som jobber for å fremme miljø og bærekraft i norsk bygg- og eiendomssektor, følger spent med på utviklingen av Construction City:

– Det ligger jo ennå fem år fram i tid, men det å tenke klyngestruktur er en god idé gitt at klyngen klarer å få synergi og samhandling, sier Katharina Bramslev, daglig leder i Grønn Byggallianse.

Grønn Byggallianse har selv en plan om å etablere Byggenæringens hus, en plan som nå utvikles i Greenhouse Oslo, i sentrum:

– Greenhouse Oslo har et spennende miljø, med ulike typer selskap som er opptatt av bærekraft, både innen byggenæringen og andre næringer. Vi jobber videre mot vår visjon – å gjøre bærekraft til det naturlige valget. Vi er sikker på at Construction City med deres leietakere, har samme mål som oss – en mer bærekraftig bygg- og anleggsnæring. Så vi tenker at vi vil ha gjensidig nytte av å samarbeide i tiden fremover. ■ ■

Klyngens fordeler

På tide at byggenæringen klynger seg sammen, mener professor Torger Reve.

📍 **Etter mange års forskning på feltet regnes professor i strategi og industriell konkurransevne, Torger Reve ved Handelshøyskolen BI, som den fremste klyngeeksperten i Norge. Som styremedlem i OBOS har han vært med i prosessen på Ulven helt siden tomten ble kjøpt i 2015. Han har ingen formell rolle i Construction City, men vil følge prosjektet tett som rådgiver og sparringspartner.**

Reve viser til at det finnes en rekke studier som slår fast at klyngedannelse styrker medlemmene når det gjelder både kompetanse og lønnsomhet.

– Dersom du sitter for deg selv, har du ikke annet enn dine egne ressurser å bygge på. Men om du er et sted med mange å lære av, blir du bedre. Bedrifter som plasserer seg midt i smørøyet og samarbeider med dem rundt, har mange fordeler. Bare tenk på Silicon Valley i USA.

I studien «Et kunnskapsbasert Norge» analyserte Reve de ulike næringene, og så at byggenæringen manglet klynger. Han mener nettopp denne næringen vil ha mye å tjene på tett samarbeid.

– Aktørene i byggenæringen har tradisjonelt jobbet hver for seg. Jeg mener det har ført til at mange selskaper har gjort feil som kunne vært unngått ved erfaringsoverføring. Gjennom klynger kan partene ikke bare lære av hverandre, men også ta ideer og hente ansatte fra de andre. Denne flyten skaper både kompetanse og gevinst.

– **Innen hvilke felt kan byggenæringen tjene på samarbeid?**

– Det er ofte teknologi og digitalisering som trekkes frem, og det er en del av bildet. Men også nye byggemetoder, samhandling mellom leverandør og kunder, og sikkerhetsarbeid kan være aktuelle tema å samarbeide om.

Reve påpeker at om klyngen skal fungere, må ulike aktører delta. Som representanter fra forsknings- og utdanningsinstitusjoner, arkitekter, konsulenter, eiendomsutviklere og finans. Når dette er på plass, mener han det vil være et naturlig sted for oppstartsbedrifter å etablere seg. Det vil gi nye arbeidsplasser og drive innovasjonen fremover.

– **Men kan man ikke samhandle digitalt i vår tid?**

– Forskning viser klart at man må ha et fysisk miljø i tillegg til digitale møteplasser. Skal du virkelig lære, så må du treffe folk, fordi læring er en sosial prosess. Du kan ikke bare treffe dine samarbeidspartnere på videokonferanser eller Facebook. ■ ■

Tar varsling seriøst

Opplever du kritikkverdige forhold på jobb, kan du nå melde fra til AF Gruppens eget varslingsutvalg.

TEKST KJERSTI JOHANNESSEN FOTO PETTER MOE

AF har opprettet et eget varslingsutvalg, som skal håndtere varsler om mulige brudd på arbeidsmiljøloven og andre kritikkverdige forhold. Varslingsrutinene, som også tidligere har vært omtalt i adferds-koden, er oppdatert.

– Vår oppgave er å være mottaker for de som ønsker å benytte seg av AF Gruppens varslingsmail eller varslingsskjema på nett. Vi skal også være AF Gruppens rådgivere, med kompetanse til å støtte for eksempel ledere som mottar varsel eller personer som er i tvil om de skal varsle eller ikke, sier HMS-direktør Olav Aune.

Med seg i utvalget har han bedriftslege Hilde Slørdahl Conradi, hovedtillitsvalgt Arne Sveen, personalsjef AF Bygg Oslo Sigrunn Wangen Lid og direktør innkjøp og juridisk, Christoffer Fjellheim.

Aune er glad for at behandlingen av varslinger settes i system.

– Det skal ikke være tilfeldig hvordan vi behandler og følger opp varslingssaker. Alle parter, både den som varsler og den eller de det varsles om, skal føle at saken blir behandlet profesjonelt og konfidensielt, basert på fakta. Mulig kritikkverdige forhold er for viktige til at behandlingen kan være tilfeldig og i verste fall dårlig, sier HMS-direktøren.

GIR ANBEFALINGER. Når utvalget mottar en varslingssak, blir saken først vurdert. Varslingens karakter og alvorlighetsgrad vil bestemme om utvalget anbefaler videre faktaundersøkelser. Da vil det være å hente inn tilgjengelig relevant informasjon, for

å avdekke om varselet gjelder brudd på arbeidsmiljøloven eller andre kritikkverdige forhold. Det er arbeidsgiver som er ansvarlig for å svare ut en slik faktaundersøkelse. Hvem som utfører denne undersøkelsen kan variere, men det skal være kompetente og habile personer, enten medarbeidere i forretningsenhet, utvalgte medlemmer av varslingsutvalget, eller ekstern bistand.

– Det er uansett ikke vår jobb å konkludere eller iverksette konsekvenser. Vi skal kun lage en anbefaling som vi oppfordrer ansvarlige parter til å følge, understreker Hilde Slørdahl Conradi.

Hun påpeker at i tillegg til å behandle varslingssakene som kommer inn, skal utvalget også bygge kompetanse internt i selskapet. Utvalget får hjelp til å utvikle kurs og materiell av organisasjonspsykologer i Moment Organisasjon og ledelse AS, som er eksperter på å håndtere varslingssaker.

– Kan varsler være anonym?

Det er en mulighet, og man kan også velge å være anonym overfor AF Gruppen, men oppgi navnet til vår eksterne partner BDO AS, sier Sigrunn Wangen Lid, som representerer personalavdelingen i utvalget.

Hun påpeker at informasjonsinnhentingen blir mer krevende i anonyme saker, og minner om at varslingssaken alltid er konfidensiell.

FINT Å SI FRA. Leder av bedriftshelsetjenesten, Espen Jahr, sitter ikke i utvalget, men bistår i etableringen av rutinene. Han

AF Gruppens varslingsutvalg skal sette behandlingen av saker i system. Fra venstre: Hilde Slørdahl Conradi, Olav Aune, Sigrunn Wangen Lid og Arne Sveen. Christoffer Fjellheim var ikke til stede da bildet ble tatt.

“ Alle parter, både den som varsler og den eller de det varsles om, skal føle at saken blir behandlet profesjonelt og konfidensielt, basert på fakta.

HMS-DIREKTØR OLAV AUNE

sier at han forstår at det kan føles tøft for mange å skulle varsle.

– Varsling er blitt et skremmende ord. Men det handler bare om å gi beskjed om at noe oppleves feil. Og det er fint å si ifra.

Jahr minner om at bedriftshelsetjenesten har taushetsplikt, og at ansatte som vurderer å varsle kan ta kontakt for å drøfte saken før man eventuelt går til det skritt å varsle.

Hovedtillitsvalgt Arne Sveen er fornøyd med at så mange ulike parter er inkludert i utvalget og at han tror ansatte vil ha tillit til en rettferdig behandling. Han sier det er viktig at utvalget når ut til dem som jobber i prosjekt.

– Mitt inntrykk er at de aller fleste trives ute i prosjektene. Men dersom det først oppstår et problem, er man kanskje enda mer utsatt fordi man lever tett på jobben. Da er det viktig å vite at det finnes fungerende kanaler for å varsle.

TA KONTAKT. Espen Jahr bekrefter Sveens inntrykk av at de aller fleste trives

svært godt på jobb i AF. Det vitner det lave sykefraværet og medarbeiderundersøkelsene om. Likevel:

– Enhver sak der noen mobbes eller trakasseres er én for mye. Det oppfattes forferdelig for den det gjelder. Da er det viktig å rydde opp og etablere gode rutiner for håndtering.

Utvalget understreker imidlertid at ikke alle saker skal eller kan komme opp til behandling hos dem.

– Det er viktig å huske på at ledelsen har styringsrett, og den kan for enkelte virke brutal. Det er ingen rettighet å ha en god leder, og interne personalkonflikter skal løses på andre måter. Når det gjelder saker som gjelder psykososiale forhold er det brudd på arbeidsmiljøloven vi ser etter, sier Wangen Lid.

Hun oppfordrer ansatte som vurderer å varsle om å ta kontakt for å få mer informasjon om varslingsprosessen. Dette kan man gjøre uten å gå i detalj i saken, og uten å avsløre hvem saken gjelder. ■■

Varsling i AF Gruppen

Varsling av kritikkverdige forhold er varsling av forhold eller handlinger som utgjør et brudd på lover, forskrifter og tydelige interne retningslinjer (Adferdskoden spesielt). Kritikkverdige forhold kan være korrupsjon, arbeidslivskriminalitet, manipulering av finansiell rapportering, trakassering, diskriminering, osv.

Hvordan varsler du?

Formelt sett kan varsling skje på følgende måte:

- i linjen til nærmeste leder
- til leder på høyere nivå
- via e-post til varslingsutvalget
- eller anonymt via AFs varslingstjeneste

Se www.afgruppen.no/varsling eller www.afgruppen.se/anmalan for mer informasjon

Höga svenska ambitioner

Sverige siktar på att mer än dubblera omsättningen fram till år 2020. Ett av de svenska bolagen, Kanonaden Mälardalen, går särskilt starkt framåt.

TEXT SUSANNE SPICAR OCH MADELAINE DOUFRIX

Sverige är AF Gruppens tredje största verksamhetsområde. Ambitionen är hög. En särskild strategi skapar ett gemensamt Sverigefokus och styr strukturell tillväxt och etablering i nya geografier. Den nya strategin stödjer koncernstrategin.

Tillväxten ska ske i Mälardalen samt i södra och västra Sverige. Koncernen ska växa organiskt, men även strukturellt, genom att förvärva framgångsrika och entreprenörsdrivna företag som passar in AF-kulturen.

I AF Gruppen Sverige ingår AF Bygg Göteborg, AF Projektutveckling, AF Bygg Syd, AF Härnösand Byggreturer, Kanonaden Entreprenad och Påplintar.

Så ska Sverige växa

SATSNINGSOMRÅDE 1

ORGANISK OCH STRUKTURELL TILLVÄXT

Vi ska realisera en lönsam tillväxt om SEK 2,4 mdr som skapar värden för våra ägare och möjligheter för våra anställda.

SATSNINGSOMRÅDE 2

KULTURBYGGANDE

Vi ska verka i enlighet med AFs värderingar genom en synlig och samstämmig ledning.

SATSNINGSOMRÅDE 3

ORDNING OCH REDA

Vi ska organisera oss för att växa kontrollerat och lönsamt genom självständiga enheter med god styrning och kontroll.

SATSNINGSOMRÅDE 4

LEDNINGSFÖRMÅGA OCH YRKESKOMPETENS

Vi ska attrahera och utveckla branschens bästa lednings- och yrkeskompetens.

Från noll till 45 på ett år

Kanonaden Entreprenad Mälardalen fick sina första uppdrag redan innan personalen var på plats.

– Vi har vuxit kraftigt, men tillväxten är kontrollerad, berättar vd Peter Ek, som har fått uppleva att bolaget har gått från noll till 45 medarbetare på bara ett år.

Det nya bolaget, som är dotterbolag till Kanonaden Entreprenad, redovisade ett plusresultat redan vid årsskiftet 2017/18, då man bara varit igång några månader. För helåret 2018 väntas omsättningen landa rejält över budget och med god lönsamhet.

Under sitt första verksamhetsår har Kanonaden Entreprenad Mälardalen deltagit i exploateringen av ett nytt bostadsområde i Sigtuna. Man har byggt vägar, förberett för vatten och avlopp och gjort grundläggningen för husen. Bolaget har även ansvarat för hela grundläggningen för en logistikhall i Arlanda Stad. Nu senast har Kanonaden Mälardalen fått uppdraget att göra alla mark- och grundläggningsarbeten för Lidl's nya centrallager i Örebro.

– Varför går det så bra för er?
– Vi är extremt noga med att anställa de bästa i branschen, och inte bara i ledande roller utan i alla roller. Att få 30 medarbetare att följa med

till ett nystartat bolag visar att vi tror på varandra! En bra Kanonaden-medarbetare kännetecknas av engagemang. Det kommer på plats ett, två och tre. Självklart måste kunskapen finnas där, men också rätt värderingar. Att kunna lyssna, respektera varandra och stå för det man gör. Då vinner man respekt från både kollegor och kunder, säger Peter Ek.

En annan framgångsfaktor när man växer fort är lagarbete, att hjälpas åt utan prestige och att kunna anpassa bolagets organisation efter uppdragen.

– Andra viktiga principer är att välja kunder med samma värderingar, för ömsesidig respekt, och att prioritera projekt med kalkylerbara risker, säger Ek.

– Hur arbetar ni för fortsatt framgång?

– Vi har ett måtto: Att aldrig bli nöjda. Det mesta är ju färskvara: rykte, kundnöjdhet, medarbetarnöjdhet. Man kan inte förvänta sig det, man måste förtjäna det. Därför måste vi alltid vara skärpta, aldrig nöjda. Jag säger som Ingemar Stenmark: Ju mer man tränar, desto mer tur har man! ■ ■ ■

Niklas Doering, mättekniker, Daniel Eklund, anläggningsarbetare och platschefen Richard Eriksso lägger grunden till Lidl's nya centrallager i Örebro, ett färskt uppdrag för Kanonaden Mälardalen, som är i stark tillväxt.

Bild: Kikki Nilsson/Icon Photography

Bild: Marie Ullner

« Teamwork i AF Bygg Göteborgs projektorganisation vid bygget av 16-våningshuset i Kortedala. – Vi och våra underentreprenörer är som ett litet företag tillsammans. Alla engagerar sig, löser problem och blir stolta när det fungerar som vi tänkt. Vi har en skön stämning här, samtidigt som vi har kontroll, säger Helena Petterson, projektchef. Her tillsammans med arbetsledarna Mikael Steen och Peter Werme.

» Sebastian Hofvander är en av de yrkesarbetare vars kompetens har förväntats och förädlats inom AF Bygg Syd. Han började som betongarbetare 2008 och blev arbetsledare inom ett par år. Sebastian fick också vidareutbilda sig och arbetar numera som platschef, som bygger kulturen tillsammans med arbetsledarna Mikael Steen och Peter Werme.

Bild: AF Bygg Syd

Aktivt følge

Det å være ledsager på ledersamling i AF-regi betyr ikke late dager på fjellet. Det fikk Katrine Klovholt Fjeldhus og Espen Lundaas erfare.

TEKST KJERSTI JOHANNESSEN FOTO ERIK BERG-JOHANSEN

Hvert år får en gruppe ledertalenter bli med på en helt spesiell samling på Gålå i Gudbrandsdalen. De inviterte tar med seg ledsagere på samlingen, der lederutvikling blir kombinert med både kultur og natur. Med utgangspunkt i Ibsen-stykkene *Peer Gynt* og *Kongs-Emnerne*, blir deltagerne – ledsagere så vel som AF-medarbeidere – utfordret til å reflektere rundt sin egen tilværelse og lederstil.

DELTE ERFARINGER. Blant ledsagerne i årets tropp var Katrine Klovholt Fjeldhus, som er gift med Andreas Klovholt i AF Energi & Miljøteknikk. Hun er full av inntrykk etter samlingen, og forsikrer AF Posten om at hun ble utfordret gjennom programmet.

– I grupper måtte vi dele konkrete eksempler fra eget liv. Vi ble utfordret til å reflektere rundt valg vi har tatt og valg vi kan bli nødt til å ta i fremtiden. Vi måtte også definere store og avgjørende øyeblikk som har hatt betydning for oss og livet vi lever. Vi måtte gå inn i oss selv og vurdere om vi kan utnytte potensialet vårt bedre, sier Fjeldhus, som selv er sivilingeniør og jobber som avdelingsleder i Sweco.

VIKTIG BEVISSTGJØRING. Espen Lundaas, som er gift med Marlen Opheim Lundaas i AF Bygg Oslo, syntes det var fint å bli bedre kjent med AF-kulturen. Han forteller at samlingen ga en nyttig påminnelse av hvordan vi oppfattes av omgivelsene rundt oss, både profesjonelt og privat.

“Jeg skjønner godt at ansatte i AF Gruppen ønsker å strekke seg langt.”

KATRINE KLOVHOLT FJELDHUS

✧ Katrine og Espen er glad for å ha fått et innblikk i bedriften ektefellen jobber, og føler de forstår mer av AF-kulturen nå.

✧ Far og sønn Oftebro deler rollen som Peer Gynt på Gålå. De tok seg tid til å svinge innom AF-gjengen.

– Vi har alle nytte av å bli minnet om det å være seg selv i ulike roller, i tillegg til en bevisstgjøring rundt de valgene vi tar underveis livet, sier han.

Lundaas, som til vanlig er CFO i investeringselskapet Ferncliff TIH, sier at dagene på Gålå var en god blanding av faglig påfyll, kulturelle innslag og sosialt samvær i hyggelige omgivelser. Han ble positivt overrasket over at ledsagere fikk være med på hele programmet på lik linje med de ansatte.

IMPONERT OVER LEDELSEN. Også selskapets ledergruppe imponerte ledsagerne.

– Det gjorde sterkt inntrykk på meg at ledergruppa fasiliterte hele programmet. De fremsto som en utrolig jovial gjeng. Jeg skjønner godt at ansatte i AF Gruppen ønsker å strekke seg langt for å levere i en slik organisasjon, sier Katrine Klovholt Fjeldhus etter dagene på Gålå. ■ ■

Vi har mye å lære av hendelser i arbeidshverdagen.

Direktør HMS og Kvalitet Olav Aune vil i denne spalten beskrive hendelser og erfaringer vi kan ta med oss i det videre HMS-arbeidet.

BRUK RIKTIGE HANSKER

I 2017 var kuttskader på hendene den hyppigste skadeformen i AF Gruppen. Nå iverksettes tiltak.

I fjor ble det registrert 53 hendelser med sår og kuttskader i AF Gruppen. I nesten halvparten av disse hendelsene (43 prosent) var det nettopp fingre, hånd eller håndledd som ble skadet. I noen av tilfellene brukte ikke personen hansker, i andre tilfeller var det feil type hanske som ble brukt.

Feil hanske kan gi alvorlige konsekvenser. Det erfarte en ansatt hos en underentreprenør i en av våre byggenheter i vinter. Elektrikeren skulle reparere en kabeltrommel ved å montere på et plastrør. Han splittet røret i to med en ny og veldig skarp kniv. Han brukte vernehansker, men disse var uten kuttmotstand. Kniven glapp og traff innsiden av venstre tommel. Kniven gikk gjennom hansken. Mannen fikk et dypt kutt på innsiden av hånden, og måtte sy ti sting. Dersom han hadde brukt vernehanske med riktig kuttmotstand, ville skaden mest sannsynlig ikke skjedd.

Jo mer skjæremotstand det er i hansken, desto mindre fleksibel blir den. Da er det også mindre attraktivt å bruke hansken. Det er derfor viktig at hanskene brukes med tilstrekkelig motstand til

den aktuelle oppgaven, verken mer eller mindre. I risikoanalysen må du vurdere om det er nødvendig å beskytte deg mot andre faktorer, som kulde, varme og kjemikalier. Bruker du for eksempel roterende verktøy, må du bruke hansker med lav rivestyrke. Da skal hansken gå i stykker om du setter deg fast.

Det har vært for lite oppmerksomhet rundt hansketypene som brukes. Merkingen har vært komplisert i tillegg til at leverandørene har hatt ulike typer merking. Vi vil nå øke medarbeidernes kunnskap om merkingssystemet og type eksponering, slik at vi kan redusere sår- og kuttskader i AFs prosjekter til et minimum.

Vi innfører derfor egne vernekort for flere typer verneutstyr i AF Gruppen denne høsten.

Selv om det er prosjektleder som har ansvaret for riktig verneutstyr er tilgjengelig, er det opp til den enkelte fagarbeider å bruke rett utstyr. Vernekortene skal gi økt kunnskap, og forhåpentligvis øke lysten til å bruke det rette utstyret for oppgaven.

Feil hanske, skade kan oppstå

Skader kan lett oppstå ved feil bruk av verneutstyr. På dette bildet illustreres hva som gikk galt da en elektriker brukte hanske uten kuttmotstand.

Rett hanske, lavere skaderisiko

Hadde vedkommende brukt en vernehanske av denne typen kunne skaden vært kraftig redusert eller i beste fall forhindret. AF anbefaler å bruke hansker med minimum index 3 for skjæremotstand til arbeid der kuttskader er en risiko.

Sitter du på forslag til andre gode sikkerhetsbarrierer?

Kontakt Direktør HMS og Kvalitet Olav Aune

✉ olav.aune@afgruppen.no

Konsernsjefen verdsetter gode diskusjoner med sine medarbeidere. Her er han sammen med Ida Aall Gram i AF Eiendom og Svein Otterlei i AF Bygg Oslo.

INSPIRERES AV FLINKE FOLK

Livet er for kort til å ha det kjedelig på jobb, mener Morten Grongstad – som føler seg privilegert som konsernsjef for AF Gruppen.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO THOMAS HAUGERSVEEN

MORTEN GRONGSTAD, 43

Stilling: Konsernsjef i AF Gruppen

Bakgrunn: Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. Har jobbet i blant annet Orkla Eiendom og som administrerende direktør i Fornebu Utvikling. Kom til AF Gruppen i 2012, og hadde ansvaret for virksomhetsområdet Bygg frem til han overtok som konsernsjef i 2015.

Om stillingen: Øverste leder i konsernet, som består av de syv virksomhetsrådene Anlegg, Bygg, Miljø, Energi, Eiendom, Offshore og Sverige. Har det overordnede ansvaret for konsernstrategien, som blant annet har mål om å omsette for 20 milliarder kroner i 2020.

Beskriv en typisk arbeidsdag

■ Meget variert og veldig engasjert. Litt for møtetung, men det er nok tidvis en nødvendighet. Det er inspirerende og motiverende å møte så dyktige kolleger i mange sammenhenger. Min hverdag er nok tettere på driftsrelaterte spørsmål enn på hovedstrategier. Jeg vil hevde at ledelsen på alle nivåer i AF Gruppen er veldig driftsnær, og med stor kunnskap om egne prosjekter. Jeg føler meg godt informert om prosjektene våre. Det er viktig for meg å ha pulsen på vår egen virksomhet.

Hvordan bruker du nysgjerrigheten din på jobb?

■ Konstant! Jeg evner ikke å la være å spørre hvis det er noe jeg lurer på. Ved å spørre og grave får jeg ofte en bedre forståelse av det vi driver med. Et gammelt ordtak sier at «gresset råtner under den som sitter stille». Derfor mener jeg det er viktig å leve ut nysgjerrigheten sin – skal vi bli bedre må vi må hele tiden strekke oss etter noe nytt og bli kjent med det vi nødvendigvis ikke vet så mye om i dag.

Hva er det viktigste arbeidsverktøyet ditt?

Det er uten tvil mine gode kolleger – ikke bare i konsernledelsen, men på alle nivåer. Jeg er avhengig av folkene rundt meg som utfordrer meg og forteller meg når jeg tar feil, og som backer meg når jeg trenger det. Gjennomføringskraften til AF ligger tross alt hos våre 4200 medarbeidere, og med så mange flinke folk er det inspirerende som leder å se hva vi klarer å få til sammen.

Hvorfor valgte du AF Gruppen som arbeidsplass?

Det gjorde jeg primært fordi jeg fikk en utfordring jeg ikke kunne si nei til. Jeg kjente litt folk i AF fra før og visste hva de sto for, og det var hovedårsaken til at jeg takket ja til en jobb i AF. Det er definitivt det yrkesvalget som har begeistret meg mest i min karriere – både selskapet og menneskene var langt over forventningene. Jeg sier hver eneste dag at det er et privilegium å ha denne jobben – og det er nesten paradoksalt å få betalt for en så spennende, interessant og morsom jobb.

Hva kunne du tenke deg å lære mer om?

Det måtte i så fall være de mange fagene og håndverkene som våre prosjekter består av. Jeg har tross alt en akademisk og ikke en fagrettet bakgrunn, derfor skulle jeg gjerne hatt større kunnskap om de mange fag- og håndverksoperasjoner som hver dag utføres i våre prosjekter, og som er en vesentlig del av vår virksomhet.

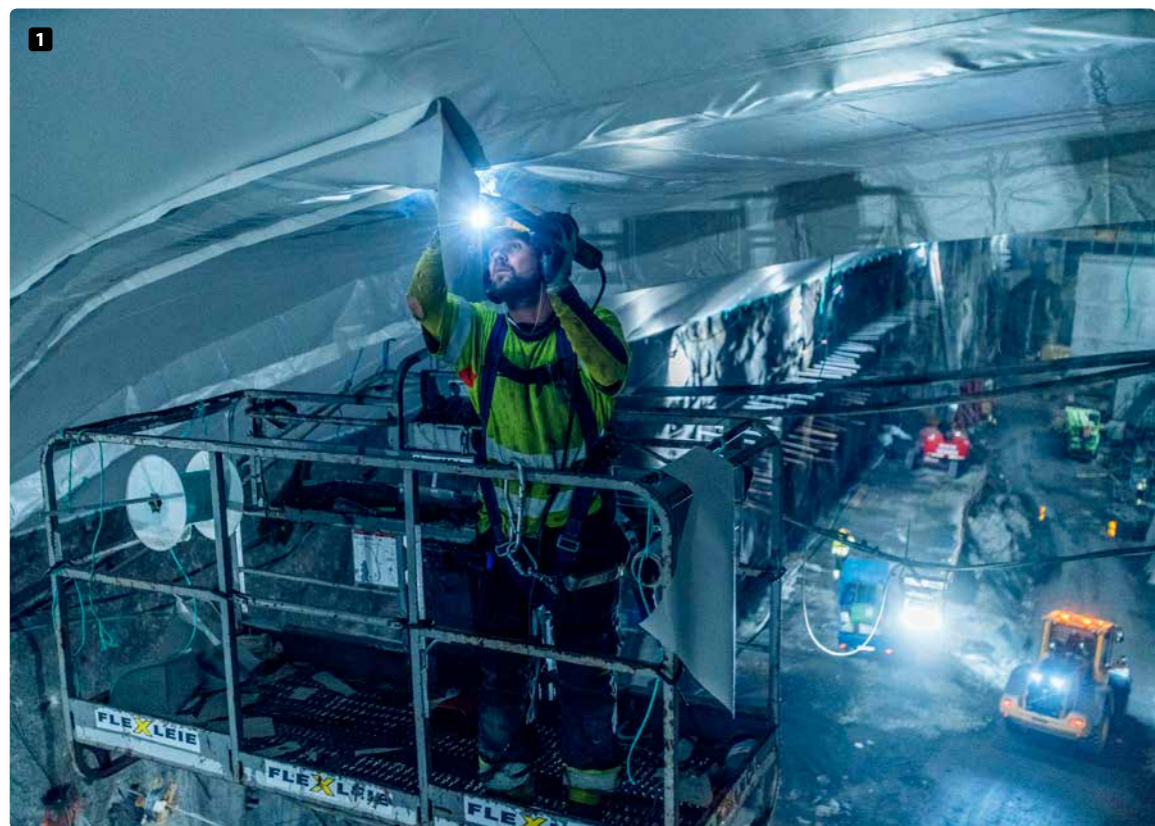
Hva inspirerer deg på jobb?

Det at det er så mange engasjerte og flinke folk rundt meg. Og godt humør – jeg tenker at livet er for kort til å ha det kjedelig på jobb. De flinke folkene, de mange utfordringene og det gode humøret en gjennomsnittlig AF-er har gjør AF Gruppen til et godt sted å være.

I fjellets hjerte

AF Anlegg er med å øke kapasiteten til Norges nest største rensesanlegg, Bekkelaget. Avløpsvann fra opptil en halv million mennesker skal renses her før det går ut i Oslofjorden.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO MAX EMANUELSON

FAKTA

BEKKELAGET RENSEANLEGG

Byggherre:
Oslo kommune,
Vann- og avløps-
etaten

Oppdrag:
Bekkelaget rense-
anlegg renser 40
prosent av Oslos
avløpsvann. Nå
utvides kapasiteten
for å håndtere
befolkningsveksten.
Utvidelsen skjer
direkte tilknyttet
eksisterende anlegg.

Oppstart:
November 2016

Ferdigstillelse:
Sommer 2020

Kontraktssum:
450 millioner kroner
(eks. mva.)

1 Takket være monteringen av rundt 40 000 kvadratmeter med tunnelduk fra underentreprenør W. Giertsen Tunnel AS, blir det både bedre lysforhold og vannhåndtering i renseanlegget.

2 Betongbas Magnus Haug i AF Anlegg bidrar til å holde betongproduksjonen i gang (i alle fall så lenge det ikke er laksefiske-sesong).

3 Når man skal tilpasse utsprengte veggflater, er det ikke alltid at all armering stemmer med bøyelistene. Her får vinkelsliperen kjørt seg.

4 Selv om kloakkklukka fra eksisterende anlegg (som er i full drift vegg i vegg) kan merkes i nesa, er det god stemning blant arbeiderne.

5 Her monteres skrå veggforskaling i sand- og fettfang.

6 Verneombud Peter Johansson har stilt opp med riktig «attityd» i flere år.

7 Armeringsarbeid på gangbaner 17 meter over bunnen i fjellhallen.

Henge med kolleger?

■ I gruppa «Sosialt i AF» på Workplace finner du info om arrangementer der alle ansatte i AF er velkomne – som lønningspils og andre sosiale aktiviteter. Vil du selv arrangere, er det fritt frem.

I fotball-eliten

■ For sjette året på rad stiller AF Gruppen lag i 5-ligaen i Manglerudhallen – og har nå rykket opp til eliteserien, sammen med de beste bedriftsidrettslagene i Oslo-området. AF fotball trenger flere spillere. Har du lyst, meld din interesse til Fabian Eggum.

Fotballglade AF-ere: (Øvre rekke, f.v.) Gunnar Fredriksen, Jarle Haugen, Fabian Eggum og Henrik Thurman. (Nedre rekke, f.v.) Robin Ramstad, Lars Henrik Haraldstad og Bjørn Lyngvær.

Gode golfere

■ AFs egen golfturnering ble avholdt 4. september i strålende vær på Oppgård GK. Øvind Jørgensen gikk av med førsteplassen, fulgt av Morten Langeli og Lars Henrik Haraldstad. I OBIK-serien var begge AF-lagene (to- og firemanns) med i finalespill – og Bård Eckmann og Lars Henrik Haraldstad ble kretsmeistere i tomannsserien. Firemannslaget fikk en hederlig 2. plass i OBIK-kretsmesterskapet.

Golf-finalistene: Morten Langeli (firemannslag), Bård Eckmann, Lars Henrik Haraldstad, Jan Thore Tørseth (firemannslag) og Brage Bergåker (firemannslag).

NYTT MERKEVAREKONSEPT

NYSGJERRIG SOM ALDRI FØR

Med et flunkende nytt kommunikasjonskonsept skal AF Gruppen gjøre seg enda mer kjent og attraktiv i markedet – *Kan du se det for deg?*

TEKST PETTER MOE

Mer enn 30 år har AF Gruppens ansatte brukt nysgjerrigheten til å finne løsninger på krevende utfordringer. Med bakgrunn i selskapets kjerneverdier er nysgjerrigheten blitt en så stor del av AFs bedriftskultur at selskapet lenge har klart å holde posisjonen som «den nysgjerrige» i bransjen. Likevel er det en trend innen rekruttering at flere benytter begrepet for å synliggjøre seg selv som en attraktiv arbeidsplass.

VIL SKILLE SEG UT. – Det er mange som kjemper om å sikre seg de beste talentene og den rette ledelseskapasiteten i arbeidsmarkedet. Om vi skal klare å ha et fortrinn over konkurrentene våre er det avgjørende at vi klarer å skille oss ut positivt, sier konserndirektør HR/Kommunikasjon og Sverige, Bård Frydenlund.

I dagens informasjonssamfunn kan det være utfordrende å få til. Nye kommunikasjonskanaler kommer til hver eneste dag, og det blir vanskeligere å forutsi hvor den yngre generasjonen er til stede og hva de er mottakelige for.

– Der det for noen år siden kunne være nok å ha en fin reklamefilm på TV for å gjøre seg selv synlig, må vi i dag ha en helt annen miks av kommunikasjonskanaler for å oppnå det samme. Det holder heller ikke å bare være til stede i disse kanalene. Vi må kommunisere på måter som engasjerer, som er både relevant og verdiskapende for de menneskene vi ønsker å snakke til og påvirke, sier Frydenlund.

ÉN FELLES PLATTFORM. Gjennom det nye konseptet etablerer AF én felles kommunikasjonsplattform som kan brukes overfor

Det nye konseptet handler om å trigge nysgjerrigheten, om å se AF Gruppens ambisjoner og det store bildet.

alle målgrupper. Enten det dreier seg om å gjøre medarbeidere stolte, synliggjøre AF som en attraktiv arbeidsplass, eller om det er å skape enda bedre relasjoner til viktige kunder og leverandører.

– Vi skal ikke endre hvem vi er og det vi står for. Vi endrer bare måten vi forteller det på. «Kan du se det for deg?»-konseptet kan med ett enkelt spørsmål synliggjøre alt det fine vi i AF gjør. Samtidig må målgruppen bruke sin nysgjerrighet til å se for seg det større bildet og bli inspirert av våre ambisjoner for fremtiden. De må bli så inspirert at de kan se for seg at de vil jobbe hos oss, sier Frydenlund. ■ ■

STRATEGISK VEKSTMÅL

- AF Gruppen har i dag 4200 ansatte
- En vekst på ytterligere 1500 ansatte forventes de neste to årene. En del gjennom oppkjøp, men mest gjennom rekruttering.
- AF har som mål å være den foretrukne arbeidsgiveren i entreprenørbransjen blant ingeniørstudentene, og topp 10 blant alle selskaper uavhengig bransje.

Studentkollektiv for de beste

Studenter over hele landet konkurrerer i disse dager om ett års gratis bolig og en plass i AF-kollektivet. Målet er å få flere til å se for seg en karriere i AF.

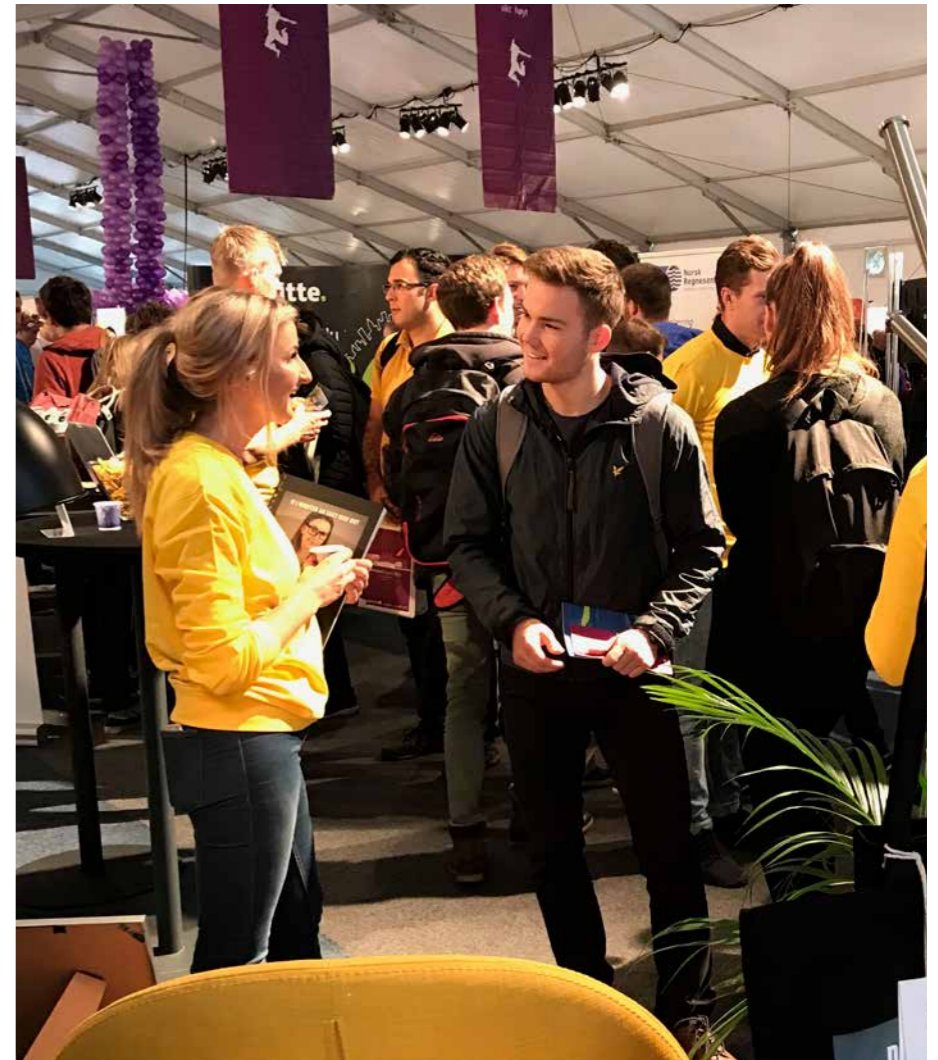
Jakten på dyktige og nysgjerrige hoder åpner AF Gruppen et studentkollektiv høsten 2019. Her skal de beste ingeniør- og økonomistudentene i landet få bo gratis i ett år. I løpet av året i AF-kollektivet vil studentene få inspirasjon og påfyll som er relevant for deres studier – et forsprang på karrieren.

For å vinne en plass i AF-kollektivet, må studentene konkurrere gjennom å spille spill og løse oppgaver på en digital plattform som AF Gruppen har utviklet. Konkurransen er lagt opp som en skolekamp der studentene spiller for sin skoles ære og muligheten til å vinne. Kun de beste studentene fra de tre beste skolene går videre til en finale på Trysil i februar, der studiestedet med de samlet sett beste studentene får AF-kollektivet til sin by.

Florentina Fejzi, styremedlem i Industrikontakten ved Bygg- og miljøteknikk på NTNU, tror konkurransen om AF-kollektivet vil bli tatt godt imot av studentene.

– Dette er en kjempemulighet for studentene som jeg tror vil engasjere stort. Det er innovativt og spennende, og er et helt nytt konsept som ingen har gjennomført tidligere. En slik mulighet er veldig bra for studentene, samtidig som AF Gruppen kan knytte en god relasjon til studentene. Studenter har tradisjonelt sett ikke veldig god råd, så det å kunne vinne et års gratis kollektiv gjør nok at interessen for denne konkurransen vil være stor, sier Fejzi.

– Vi håper konkurransen kan bidra til å skape engasjement rundt ingeniør- og økonomifaget og få enda flere interessert i bransjen vår, sier rekrutteringsansvarlig, Sif Løvdal. ■ ■

⌘ På høstens besøk ved de mange karrieredagene på høyskolene i Norge har AF-ansatte fristet studenter med både karrieremuligheter og mulighet for å vinne ett års gratis bolig.

« Florentina Fejzi ved NTNU mener AF-kollektivet representerer noe helt nytt og tror det vil bli godt mottatt av studentene

Har du hodet til en student?

■ Som ansatt i AF har du ikke mulighet til å vinne premier, men du kan fortsatt spille spillet og se om du klarer å slå studentene. Gå inn på afkollektivet.no før 7. november og start spillet. Registrer deg som «Utfordrer».

» AF ANLEGG

MIL ETTER MIL

Døgnskuttet drift må til når AF Anlegg skal gi bilister og naboer en tryggere E6 i Soknedal.

TEKST SISSEL FANTOFT FOTO ANNE LINE BAKKEN

«Jeg er imponert over den høye kvinneandelen her, jeg er vant til å være eneste jente.»

MARIANNE RØSTADLI, ANSVARLIG FOR OPPFØLGING AV UNDERENTREPRENØRER I AF ANLEGG

«Betongarbeider Pitir Antoni Bejski i AF Anlegg er sikret med vaier mens han jobber med en av bruene på nye E6 i Soknedal.»

» Ansvarlig for oppfølging av underentreprenører Marianne Røstadi, driftsleder betong Linn Bøhle og anleggsleder Lars Wadahl i AF Anlegg forteller om et godt samhold blant de flere hundre medarbeiderne som bidrar i prosjektet.

Arbeidet med å bygge den 3,6 kilometer lange Soknedalstunnelen er godt i gang.

AF Anlegg har ansvaret for den nye E6-strekningen mellom Vindåsli og Korporalsbrua i Midtre Gauldal kommune i Trøndelag. De har rigget seg til i Soknedal der det er hektisk aktivitet.

– Soknedal har vært spesielt utsatt fordi trafikken går rett gjennom sentrum. I tillegg svinger E6 tilnærmet 90 grader etter brua over elva Sokna, og det har vært en utfordring, spesielt når tungtrafikk møtes, forteller anleggsleder Lars Wadahl i AF Anlegg.

E6 langs Sokna frem til Korporalsbrua har generelt vært en ulykkesutsatt strekning.

– Spesielt vinterstid fordi det kan bli veldig glatt langs elva. Med den nye 3,6 kilometer lange Soknedalstunnelen vil veien bli mye sikrere, sier han.

Tofeltstunnelen med ett løp skal etter planen stå ferdig høsten 2020.

– Vi jobber i begge ender: Først sprenger vi i én ende. Mens fjellmassene fraktes til Hovin 25 kilometer lenger nord, sprenger vi i den andre enden. Steinen legges ut til fylling for ny E6 lenger nord, forteller Wadahl.

AF Anlegg står selv for de store konstruksjonene i prosjektet, både Soknedalstunnelen, tre bruer og Soknedalskryss, som er et toplanskryss med påkjøringsrampe i betong.

– Vi har satt bort entreprisen for grunnarbeidet og konstruksjonen av Vindåsli bru helt sør i parsellen, ellers gjør vi det meste selv. Det er ganske uvanlig, men vi har god kompetanse til å utføre slike kompliserte konstruksjoner, påpeker anleggslederen.

FAKTA

E6 SOKNEDAL

Prosjektet omfatter bygging av ny 6,7 kilometer lang to-/trefelts vei mellom Vindåsli og Korporalsbrua i Midtre Gauldal kommune

Byggherre:

Statens vegvesen
Region midt

Konsulent byggherre:

Sweco Norge AS

Oppstart:

Høst 2017

Ferdigstillelse:

2021

Kontraktssum:

993 millioner kroner eks. mva.

GODT NABOSKAP. Et eget renseanlegg er bygd for å rense tunnelvannet før det renner ned i Sokna.

– Sokna er ei bielv til Gaula, og en viktig gyteplass for laks. I laksens gyteperiode mellom 25. september og 10. november har vi ikke lov til å grave i elva overhead. Siden det ofte er lite vannføring i elva, er den veldig sårbar. Vi er opptatt av det ytre miljøet, og vi gjør alt vi kan for å påvirke miljøet minst mulig, sier Wadahl.

Deler av den nye E6-strekningen går langs den eksisterende veien.

– Den største utfordringen i prosjektet er å håndtere trafikken som går gjennom sentrum samtidig som vi bygger. Ikke minst prøver vi å ta så godt hensyn som mulig til naboene i sentrum når det gjelder støv og støy. Vi skal være her lenge, så et godt naboskap er alfa og omega. Vi er blitt veldig godt mottatt, naboene har forståelse for at anleggsdriften medfører visse ulemper for dem, men vi forsøker å informere og svare på spørsmål så godt vi kan, sier han.

Blant annet er innbyggerne i Soknedal blitt invitert på «Åpen dag» for å ta prosjektet nærmere i øyensyn.

– Lokale butikker og restauranter har fått bra oppsving i omsetningen etter at vi kom hit, humrer han.

Sikkerheten står i høysetet, både for de som ferdes på og langs veien, og de som jobber med å bygge ny vei.

– Hittil har vi heldigvis ikke hatt en eneste fraværsskade i prosjektet. De som jobber med å bygge den plassbygde brua over Sokna er sikret med vaier, og vi gjør en kontinuerlig vurdering på om det er nødvendig

«Den største utfordringen i prosjektet er å håndtere trafikken som går gjennom sentrum samtidig som vi bygger.»

LARS WADAH, ANLEGGSLIDER I AF ANLEGG

med redningsvest basert på vannføringen i elva under, sier Wadahl.

LAKSEFISKE OG TOPPTURER. Av de 22 funksjonærene i AF Anlegg som jobber i prosjektet er 1/3 kvinner. Det er såpass uvanlig at det har ført til en egen artikkel i lokalavisa Trønderbladet.

– En blanding av kvinner og menn er bra for arbeidsmiljøet, og vi har mange dyktige damer med oss i dette prosjektet, fastslår Wadahl.

Marianne Røstadi, som har ansvar for oppfølging av underentreprenører, og driftsleder betong, Linn Bøhle, er to av funksjonærene.

– Jeg er imponert over den høye kvinneandelen her, jeg er vant til å være eneste jente. Dette er et artig prosjekt å være en del av, det er gøy å se at det går fremover og at vi bygger noe som kommer til å ligge her i lang tid. Jeg trives på jobb fordi jeg har mange hyggelige kolleger, sier Røstadi.

AF Anleggs medarbeidere inviterer hverandre til ulike aktiviteter.

– Én gang i uka går vi felles fjelltur på ettermiddagen – vi har vel vært på de fleste toppene rundt her nå. Om vinteren trener vi spinning sammen på treningssenteret på Støren der forlegningsbrakkene ligger, sier hun.

Også laksefiskerne i prosjektet har gode dager.

– Jeg fikk en rugg på 8,5 kilo i Gaula i går. Den ligger nå i fryseren og venter på å bli sendt til røyking, forteller arbeidsleder konstruksjon betong, Arvid Larsen.

FULL FART DAG OG NATT. Å bygge 6,7 kilometer ny E6 innebærer en enorm jobb med å flytte masser.

– Om lag én million kubikkmeter med løsmasse fraktes til et deponi sør for anlegget, sier Wadahl.

Svære maskiner fra fem til hundre tonn er i sving i prosjektet. En egen verkstedhall sørger for vedlikehold og umiddelbare reparasjoner når det er nødvendig.

– Fra mandag til torsdag har vi døgnkontinuerlig drift – det må til for å holde fremdriften, sier han.

Mens E6 i Soknedal begynner å ta form, er det ikke fritt for at tankene vandrer til Lillebjørn Nilsens velkjente vise «Ola Tveiten».

I siste verset synger han:

«Og når du sit i bilen din ein skinnmande sommardag
Så send ein vennleg tanke til eit trufast arbeidslag
Som har jobba seg fram etter vegen flerfoldige tunge mil
For at du ska få trø på ein gasspedal og kjøre kvar
helst du vil.» ■ ■ ■

FAKTA

E6 SOKNEDAL

6,7 km ny E6. 3,6 km går i tunnel og 2,9 km i dagen. I tillegg bygges det ett to-plankryss, to E6-bruer og 1,7 km lokalvei med to bruer.

200

personer jobber i prosjektet

22

funksjonærer fra AF Anlegg + underentreprenører jobber på prosjektet

Hver tredje funksjonær i prosjektet er kvinne

120

meter portaler

23 000

tonn asfalt

26 000

kvadratmeter vegg-elementer av betong

24 000

meter drens- og overvannsledninger

940 000

pfm³ masseflytting jord

■ Oslo Bussterminal

Kunde/byggherre Akershus Kollektivterminaler
Beskrivelse Modernisering og ombygging av bussterminalen

Kontraktssum 40 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart Oktober 2018
Ferdigstillelse Juli 2019
Forretningsenhet AF Byggfornylse
Geografisk plassering Oslo

■ Askelia borettslag

Kunde/byggherre Askelia borettslag/OBOS Prosjekt
Beskrivelse Utskiftning av sanitæranlegg og totalrehabilitering av 178 våtrom

Kontraktssum 26,9 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart August 2018
Ferdigstillelse Juni 2019
Forretningsenhet AF Byggfornylse
Geografisk plassering Oslo

■ Ålmhults VV

Kunde/byggherre Ålmhults kommun
Beskrivelse Om- og tillbyggnad av vattenverk
Kontraktssum 144 MSEK
Entrepriseform Utförandeentreprenad
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse September 2021
Forretningsenhet AF Bygg Syd
Geografisk plassering Ålmhult, Småland

■ Ny Audihall Toveks bil, Skövde

Kunde/byggherre Toveks Bil AB
Beskrivelse Nybyggnad av bilhall för försäljning av Audi

Kontraktssum 26 MSEK
Entrepriseform Totalentreprenad
Oppstart Juni 2018
Ferdigstillelse Mai 2019
Forretningsenhet AF Bygg Syd
Geografisk plassering Skövde

■ Stena Metall diverse

Kunde/byggherre Stena Metall Halmstad
Beskrivelse Ombyggnad plasthall, kabelhall, matsal m.m.

Kontraktssum 15 MSEK
Entrepriseform Totalentreprenad
Oppstart Juni 2018
Ferdigstillelse Februar 2019
Forretningsenhet AF Bygg Syd
Geografisk plassering Halmstad

■ Ekebackshöjd äldreboende

Kunde/byggherre Stena Fastigheter
Beskrivelse 90 eldreboliger
Kontraktssum 200 MSEK
Entrepriseform Totalentreprenad med samverkan
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse Januar 2021
Forretningsenhet AF Bygg Göteborg
Geografisk plassering Göteborg

■ Sandvika elvepromenade

Kunde/byggherre Steen & Lund AS
Beskrivelse Stålkjernepeler
Kontraktssum 18,5 MNOK
Entrepriseform Uderentreprise
Oppstart April 2018
Ferdigstillelse Oktober 2018
Forretningsenhet FAS
Geografisk plassering Sandvika

■ Bodø – Kvartal 99 Bygarasje

Kunde/byggherre Gunvald Johansen Bygg AS
Beskrivelse Rørstengsel og forankring

Kontraktssum 15 MNOK
Entrepriseform Uderentreprise
Oppstart April 2018
Ferdigstillelse September 2018
Forretningsenhet FAS
Geografisk plassering Bodø

■ Sørfjord Vindpark

Kunde/byggherre Sørfjord Vindpark AS
Beskrivelse Infrastruktur til ny vindpark, 13 km vei, 23 oppstillingsplasser for vindmøller og 13 km kabel-grafter/kabellegging

Kontraktssum 76,8 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart Mars 2018
Ferdigstillelse Juni 2019
Forretningsenhet Målselv Maskin & Transport
Geografisk plassering Tysfjord

■ Solheimstunet bt. 3

Kunde/byggherre USBL Utbygging AS
Beskrivelse Bygging av 56 leiligheter fordelt på to bygg

Kontraktssum 125 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse April 2020
Forretningsenhet AF Nybygg
Geografisk plassering Lørenskog

■ Storebukta

Kunde/byggherre Solon Eiendom
Beskrivelse Bygging av 67 leiligheter fordelt på to bygg og 13 townhouse

Kontraktssum 240 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse Juni 2020
Forretningsenhet AF Nybygg
Geografisk plassering Kolbotn

■ Mills-kvartal

Kunde/byggherre Sofienberggaten 21–23 AS
Beskrivelse 149 leiligheter fordelt på fem bygg med underliggende kjeller

Kontraktssum 400 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart 3. kvartal 2018
Ferdigstillelse 1. kvartal 2021
Forretningsenhet AF Bygg Oslo
Geografisk plassering Grünerløkka, Oslo

■ Lambertseter Næring

Kunde/byggherre OBOS Forretningsbygg AS
Beskrivelse Kontorbygget er på ca. 6000 m² fordelt på seks etasjer med underliggende kjeller

Kontraktssum 123 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart 2. kvartal 2018
Ferdigstillelse 1. kv. 2020
Forretningsenhet AF Bygg Oslo
Geografisk plassering Lambertseter, Oslo

■ Husebyhagen

Kunde/byggherre Romerike Boligutvikling AS
Beskrivelse 87 leiligheter fordelt på syv bygg med underliggende kjeller

Kontraktssum 234 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart 3. kvartal 2018
Ferdigstillelse 3. kvartal 2020
Forretningsenhet AF Bygg Oslo
Geografisk plassering Skedsmokorset, Akershus

■ HasleLinje Næring K5C

Kunde/byggherre Høegh Eiendom og AF Eiendom
Beskrivelse Kontorbygg på 11 etasjer, og total BTA for prosjektet er ca. 16 000 m². Bygget skal oppnå energimerke A, passivhus, og miljøklassifiseres BREEM-NOR – «Excellent».

Kontraktssum 340 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart 2. kvartal 2018
Ferdigstillelse 1. kvartal 2020
Forretningsenhet AF bygg Oslo
Geografisk plassering Hasle, Oslo

■ Finnmark EPC

Kunde/byggherre Finnmark Fylkeskommune
Beskrivelse Energisparekontrakt med garantert energireduksjon på 34 %

Kontraktssum 39,1 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart April 2018
Ferdigstillelse September 2019
Forretningsenhet AF Energi og Miljøteknikk
Geografisk plassering Finmark

■ Bærum Arbeidscenter Emma

Kunde/byggherre Bærum kommune
Beskrivelse Total rehabilitering av arbeidssenteret

Kontraktssum 15 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart Oktober 2018
Ferdigstillelse Juni 2019
Forretningsenhet AF Energi og Miljøteknikk
Geografisk plassering Bærum

■ BUS 2 K201

Kunde/byggherre Helse Bergen
Beskrivelse Nytt barnesykehus, råbygg og tetthus

Kontraktssum 780 MNOK
Entrepriseform Hovedentreprise
Oppstart Mars 2018
Ferdigstillelse Mai 2023
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Bergen

■ Hardangerfjord Hotell

Kunde/byggherre Hardangerfjord Eiendom AS
Beskrivelse Ombygging og tilbygg

Kontraktssum 78 MNOK
Entrepriseform Samspill total
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse Januar 2020
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Øystese

Skal freshe opp Oslo Bussterminal

■ Selv om en helt ny bussterminal skal bygges over sporene på Oslo S i 2030, får den nåværende Oslo Bussterminal en ansiktsløftning. AF Byggfornylse startet på arbeidene i høst, på oppdrag fra Akershus fylkeskommune, som forvalter terminalen.

Oslo bussterminal ligger i det omstridte og utskjelte Galleri Oslo på Grønland i Oslo. Hver dag er 50 000 reisende innom. – Det byr på utfordringer, da ombyggingen skal foregå mens terminalen er i full drift, sier prosjektleder Per Olav Dahl Hegge.

En ny hovedinngang ut mot Schweigaardsgate skal på plass, og nytt kjøremønster skal gi bedre trafikkflyt for de 1350 daglige bussavgangene. Arealat på terminalen blir utvidet, slik at de reisende får bedre plass og lettere kan orientere seg.

Arbeidet skal være ferdig i juli 2019.

■ Boliger i Skiparviken

Kunde/byggherre Skiparviken AS
Beskrivelse 140 nye boliger

Kontraktssum 324 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse Juni 2021
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Bergen

■ FB38 Nye fasader

Kunde/byggherre Nordea Liv
Beskrivelse Skifte fasader FB38

Kontraktssum 34 MNOK
Entrepriseform Samspill total
Oppstart August 2018
Ferdigstillelse Mai 2019
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Bergen

■ Skjoldnes II

Kunde/byggherre Skjoldnes Utvikling AS
Beskrivelse 65 nye boliger

Kontraktssum 137 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart November 2018
Ferdigstillelse Oktober 2020
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Bergen

■ Hardangerbadet

Kunde/byggherre Kvammabadet KF og Hardangerbadet Eigedom AS
Beskrivelse Design og leveranse av komplett HVAC anlegg

Kontraktssum 166 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart Mai 2018
Ferdigstillelse Desember 2019
Forretningsenhet LAB Entreprenør
Geografisk plassering Øystese

■ 3 Ferjer Fjord 1

Kunde/byggherre Sefine Shipyard
Beskrivelse Design og leveranse av komplett HVAC anlegg

Kontraktssum 14 MNOK
Entrepriseform Fast pris
Oppstart 2. kvartal 2018
Ferdigstillelse 2019
Forretningsenhet AF AeronMollier
Geografisk plassering Tyrkia

■ 5 Ferjer Fjord 1

Kunde/byggherre Havyard Ship Technology
Beskrivelse Design og leveranse av komplett HVAC anlegg

Kontraktssum 20 MNOK
Entrepriseform Fast pris
Oppstart 2. kvartal 2018
Ferdigstillelse 2019
Forretningsenhet AF AeronMollier
Geografisk plassering Norge

■ Johan Sverdrup fase 2

Kunde/byggherre Equinor
Beskrivelse Leveranse av alt HVAC utstyr til turret modul

Kontraktssum 3. kvartal 2018
Entrepriseform Rammeavtale
Oppstart 3. kvartal 2018
Ferdigstillelse 2019
Forretningsenhet AF AeronMollier
Geografisk plassering Norge

■ Johan Castberg

Kunde/byggherre SBM Offshore
Beskrivelse Design og leveranse av ventilasjon- og kjøleløsninger

Kontraktssum 20 MNOK
Entrepriseform Fast pris
Oppstart 2. kvartal 2018
Ferdigstillelse 2019
Forretningsenhet AF AeronMollier
Geografisk plassering Norge

■ Rammeavtale Greater Ekofisk Area

Kunde/byggherre ConocoPhillips Scandinavia
Beskrivelse Forlengelse av rammeavtale på HVAC Services

Entrepriseform Rammeavtale
Oppstart Løpende
Ferdigstillelse 2012
Forretningsenhet AF AeronMollier
Geografisk plassering Norge

■ Storkraftverk

Kunde/byggherre Statkraft Energi AS
Beskrivelse Ny kraftstasjon

Kontraktssum 96 MNOK
Entrepriseform Hovedentreprise
Oppstart Juni 2018
Ferdigstillelse August 2020
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Hordaland

■ Grefsen Base

Kunde/byggherre Sporveien AS
Beskrivelse Rehabilitering verkstedhall

Kontraktssum 187 MNOK
Entrepriseform Generalentreprise
Oppstart Juli 2018
Ferdigstillelse Juni 2020
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Oslo

■ Høyanger Eringsdalen

Kunde/byggherre Statkraft Energi AS
Beskrivelse Tilførselveger og tunnel

Kontraktssum 200 MNOK
Entrepriseform Hovedentreprise
Oppstart Juli 2018
Ferdigstillelse April 2021
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Sogn og Fjordane

■ Follobanen Ekeberg UB

Kunde/byggherre Bane NOR SF
Beskrivelse Betongtekniske arbeider for Follobanen

Kontraktssum 425 MNOK
Entrepriseform Hovedentreprise
Oppstart September 2018
Ferdigstillelse September 2019
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Oslo

■ Kvalaberg verksted

Kunde/byggherre Bane NOR Eiendom AS
Beskrivelse Ny verkstedhall for tog

Kontraktssum 195 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise (samspill)
Oppstart Mars 2018
Ferdigstillelse April 2019
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Stavanger

■ Bulk Park Lindeberg

Kunde/byggherre Bulk Lindeberg II
Beskrivelse Opparbeidelse industritomt

Kontraktssum 33 MNOK
Entrepriseform Hovedentreprise
Oppstart Mai 2018
Ferdigstillelse Desember 2018
Forretningsenhet AF Anlegg – JR Anlegg
Geografisk plassering Sørum, Akershus

■ E39 Kristiansand-Mandal

Kunde/byggherre Nye Veier AS
Beskrivelse Ny veistreknning

Kontraktssum 4700 MNOK
Entrepriseform Totalentreprise
Oppstart November 2018
Ferdigstillelse 3. kvartal 2022
Forretningsenhet AF Anlegg
Geografisk plassering Agder

NYANSATT

Mina Sofie Thrygg (t.v.) og Ninette Veronika Wedde.

Rett fra BI til AF

Prosjektøkonomene Mina Sofie Thrygg (24) og Ninette Veronika Wedde (24) har bare vært noen få måneder i AF Byggfornylse, men er helt sikre på at jobbvalget var riktig.

Hvordan har de første månedene vært?

– Førsteintrykket er så utrolig bra. Fra første dag har vi fått utfordringer, men under trygge rammer. Det er imøtekommende kolleger, som alltid tar seg tid til å svare, sier Ninette.

Hun ble kjent med Mina på siviløkonomistudiet på BI, og de to 24-åringene ble veldig glade da de fant ut at de begge hadde fått jobb i AF. De synes det er bra at selskapet satser på de nyutdannede. At miljøet er ungt, er et ekstra pluss.

– Vi sitter rett ved siden av hverandre, og har fått samme fadder. Spesielt i starten var det veldig greit å kunne drolle sammen når vi fikk oppgaver som vi var litt usikre på, sier Mina.

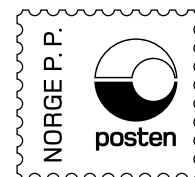
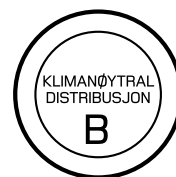
Hun tror AFs bedriftskultur er unik ved at det er stor frihet, samtidig som det er gode rutiner for alt.

Også det sosiale har vært en opptur. Jentene har allerede rukket å bli med på AFs squash-lag, og oppfordrer alle til å bli med på bedriftsidretten, ikke minst for å bli kjent med flere kolleger.

Tror dere at dere i AF om ti år?

– Ja, sier begge jentene i kor.

– Jeg vil være her for alltid, ler Ninette.

SUPERTEAM

Tekst: Kjersti Johannessen Foto: Thomas Haugersveen

HVA: Innovasjon & Digital-avdelingen i AF Gruppen, ledes av konserndirektør Andreas Jul Røsjø. **UTFORDRING:** Å sikre at AF Gruppen, innenfor alle virksomhetsområder, setter innovasjon og digitalisering i fokus slik at produktiviteten økes, risikoen i prosjektene blir mindre og AF-medarbeiderne får en sikrere hverdag – i tillegg til å skape større verdi for AFs kunder. **HVOR:** Hele konsernet og potensielt alle prosjekter.

Digitaliseringsteamet på besøk på Deichmanske. Fra venstre: Siri Fatnes, Andreas Jul Røsjø, Ole Blaauw Johansen, Jan Fossgård (Construct Venture), Ronny Liverød og Jørgen Skovly. Håkon Jarvis Westergård var ikke til stede da bildet ble tatt.

Hva jobber dere med?

– Vi har tre hovedområder i arbeidet vårt. Først gir vi bistand til forretningsenheter som ønsker å satse på innovasjon. Så gjennomfører vi innovasjons- og digitaliseringsinitiativer fra konsern, og dernest bedriver vi såkalt Tech Scouting. Det vil si at vi kontinuerlig leter etter spennende leverandører av ny teknologi som enhetene og prosjektene kan dra nytte av. Satsingen er det siste året styrket ytterligere ved at AF sammen med OBOS har opprettet Construct Venture, et felleseid investeringsselskap.

Hvorfor er innovasjon og digitalisering viktig for AF?

– Innovasjon er et av hovedelementene i AFs konsernstrategi, og konkurransekraften skal styrkes gjennom innovasjon. Vi skal forbedre det eksisterende, samtidig som vi aktivt søker nye forretningsmodeller og gjør strategiske investeringer i oppstartsselskaper.

Scripting-teknologi og maskinlæring, for eksempel, kan effektivisere og automatisere prosjektering og planlegging. Selvkjørende farkoster, roboter og prefabrikasjon bidrar til at

det utførende leddet blir mer effektivt. AF vil ta en tydelig rolle i denne utviklingen, slik at vi er godt posisjonert når det virkelig revolusjonerende kommer.

Hvilke mål har dere?

– Vi skal involvere flest mulig AF-enheter for å sikre at AF blir den ledende aktøren på innovasjon i vår bransje. I tillegg skal vi skape det miljøet i Europa som har høyest kompetanse på å ta i bruk innovasjon og digitale løsninger til å løse fremtidens utfordringer innen bygg og anlegg. Dette er ambisiøst, men jeg er overbevist

om at vi må utfordre oss selv om vi skal henge med i svingene på den utviklingen som ligger foran oss.

Hva gjør dere til et godt team?

– Vi er et team med variert bakgrunn både i og utenfor AF, og som brenner for det vi holder på med. En viktig forutsetning for at vi skal lykkes, er at vi utfordrer hverandre hele tiden, slik vi utfordrer enhetene og prosjektene med nye forslag og innspill. Det er stor takhøyde i teamet. Her kan man si akkurat det man mener.